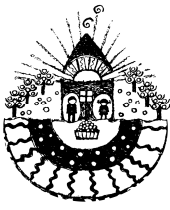

A
JANIKOVSZKY ÉVA
ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS GIMNÁZIUM
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

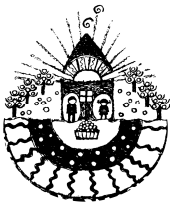
2010.

MÓDOSÍTOTT PEDAGÓGIAI PROGRAM

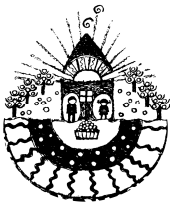
„Talán a legnagyobb pedagógiai téveszme az a vélemény, hogy az ember csak azt tanulja meg, amit megtanítanak neki. A mintegy mellékesen elsajátított, tartós attitűdök, kedvtelések és ellenszenvek gyakran sokkal fontosabbak, mint a nyelvtanórák, földrajzórák vagy a megtanult történelmi tények. Mert alapvetően ezek az attitűdök számítanak később.”

John Dewey

TARTALOMJEGYZÉK

1.	BEVEZETŐ.....	4
2.	AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	10
2.1.	<i>Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai</i>	<i>10</i>
2.2.	<i>A NAT-ban nevesített kompetenciák megjelenése a különböző műveltségi területeken</i>	<i>13</i>
2.3.	<i>A kulcskompetenciák fejlesztésének kiemelt céljai, tartalma</i>	<i>21</i>
2.4.	<i>Helyi sajátosságok.....</i>	<i>29</i>
2.5.	<i>Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai</i>	<i>30</i>
2.6.	<i>Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....</i>	<i>34</i>
2.7.	<i>A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	<i>36</i>
2.8.	<i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....</i>	<i>37</i>
2.9.	<i>Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésére</i>	<i>38</i>
2.10.	<i>A tehetség képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek.....</i>	<i>43</i>
2.11.	<i>A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....</i>	<i>43</i>
2.12.	<i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program</i>	<i>45</i>
2.13.	<i>Integrációs (együttnevelő) oktatási programunk.....</i>	<i>46</i>
2.14.	<i>A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység</i>	<i>49</i>
2.15.	<i>A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei</i>	<i>50</i>
2.16.	<i>Tanórán kívüli foglalkozások</i>	<i>52</i>
3.	TANULÓI JOGVISZONY	54
3.1.	<i>Az iskolába lépés feltételei</i>	<i>54</i>
3.2.	<i>Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei</i>	<i>54</i>
4.	AZ ISKOLA HAGYOMÁNYAI	55
5.	HELYI TANTERV	57
5.1.	<i>A helyi tanterv szerkezete.....</i>	<i>57</i>
5.3.	<i>Nem szakrendszerű képzés helyi rendszere</i>	<i>62</i>
5.5.	<i>Helyi tanterv – CD melléklet.....</i>	<i>67</i>
6.	KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	68
7.	EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	74
8.	FOGYASZTÓVÉDELMI NEVELÉS.....	79
9.	AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	81
10.	ÉVES MUNKATERV.....	82
11.	A TANESZKÖZ VÁLASZTÁS SZEMPONTJAI	83
12.	FÜGGELÉK.....	83

1. BEVEZETŐ

„A művészetek az emberi ismeretszerzés alapvető formái, módot nyújtanak arra, hogy megismerjük a világot...”

Kárpáti Andrea

Iskolánk névadója Janikovszky Éva (1926-2003). Az író iskolánk közelében lakott a Bajza utcában, kerületünk díszpolgára. De az igazi ok, amiért az ő nevét választottuk iskolánknak, az derűs humora, életbölcssége, amit példaképnek tekintünk nevelési stílusunkban. Műveiben nem a felnőtté magasztalásról szól a gyerekekhez, hanem gyermekszemmel látja, láttatja a világot, a felnőtteket. Bele tud helyezkedni az óvodás, a kisiskolás és a serdülő gyermek lelkivilágába egyaránt.

Írásai mindennapos konfliktusokra épülnek; gyermek és felnőtt, fiatal és idős emberek közötti súrlódásokra. De ezek a konfliktusok mindig feloldhatók, csak szeretet, jóakarát, megértés, humor kell hozzá, ami minden művéből kisugárzik. Az *Akár hiszed, akár nem* c. könyv lapjaink ez áll: „Minden felnőtt gyerek volt egyszer.” Ezt kell szem előtt tartanunk nekünk, felnőtteknek is, akiknek hivatásuk a gyerekeknevelés.

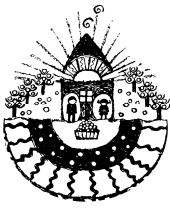
Iskolánk hagyományaiban szorosan kötődik a művészeti neveléshez. A nyolcvanas évek elején elindult ének-zene tagozaton magas színvonalú zeneoktatás folyt. Mára igény alakult ki az iskola használóinak körében egy komplexebb, a személyiséget még hatékonyabban fejlesztő művészeti oktatásra.

Iskolánk pedagógiai programja betekintést ad egy olyan intézmény életébe, amelyben a tanulók eleget tudnak tenni általános iskolai tankötelezettségüknek, és részt tudnak venni olyan művészeti tevékenységekben, amelyeken játékosan, felszabadultan fejlődik személyiségük, kreativitásuk.

Így az általános iskolában az alapkészségek kialakítása, középiszkolában ezek továbbfejlesztése, tanítványaink korszerű, továbbépíthető ismeretanyag birtokába juttatása a feladat, amely biztos alapot jelent a továbbtanuláshoz, a pályáorientációhoz. A művészetekkel történő nevelés, a magas színvonalú képzés, a művészeteket szerető közönségnevelés, az értő és alkotó emberre alakítás a célunk.

Az iskola sajátosságaival még inkább biztosítani tudja a tehetséggondozást és a hátrányos helyzetűek integrációját, amelyek színterei a tanórán és tanórán kívüli foglalkozások. A differenciált foglalkozások, a kooperatív tanulás-tanítási módszerek, a szakkörök, versenyek, korrepetálások, napközis foglalkozások, illetve a hagyományörzés és a hagyományteremtés. Gimnáziumi tanulóink számára is biztosítani akarjuk a magas színvonalú művészeti oktatást, kiemelten a humán tantárgyak széleskörű tanulmányozását biztosítva.

Hiszünk abban, hogy iskolánknak saját arculatát önfejlesztő módon, belülről kell kialakítani. Ez motivál bennünket arra, hogy munkálkodjunk a jó megoldáson.

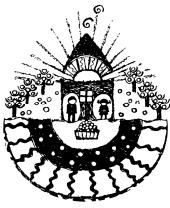
Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium
1071 Budapest, Rottenbiller u. 43-45.
OM: 034915
Pedagógiai program

Jelenlegi iskolai koncepciónk, hagyományrendszerünk, többéves szakmai műhelymunka eredménye, megvalósulása a gyakorlatban. Mindezek kialakításánál igyekeztünk figyelembe venni a szülők és a diákközösség igényeit, kéréseit. Korábban felmerült az igény a tantestület az iskola használók és a fenntartó részéről, hogy intézményünkben folytatva az eddigi módszereket és hagyományokat gimnázium is működjön. A VII. kerület képviselőtestülete 2007. szeptember 21-i testületi ülése ellenszavazat nélkül elfogadta, hogy a 2008-2009-es tanévtől a Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium 8 + 4 évfolyamos gimnáziumi oktatást folytathasson. Tervünk az, hogy elsősorban a kerületi gyerekek számára biztosítsunk olyan középiskolai továbbtanulási lehetőséget, amelynek középpontjában a személyiségfejlesztés áll, összekapcsolva a művészetekkel, művészetekre neveléssel. Biztosítani kívánjuk az egyéni képességek és készségek megismerését, akár személyre szabott fejlesztését oly módon, hogy minden tanulónk számára lehetővé tesszük a közép és emelt szintű érettségire felkészítést és az egyéni felkészülés módjait. Központi feladatunknak tekintjük a drámapedagógiai nevelést, a magas színvonalú kommunikációs képességek elsajátítását, a konfliktuskezelés általános iskolában megszokott módjainak továbbfejlesztését. Természetesen azokat a nem kerületi tanulókat is várjuk, akik azonosulni tudnak iskoláról vallott nézeteinkkel. A felvételi eljárás során azonos pontszámot elérő tanulók közül az részesül előnyben, aki kerületünk lakója. A pótfelvételi elbeszélgetésen azok az idevagyó nyolcadik osztályos tanulók is részt vehetnek, akik nem vettek részt központi írásbeli vizsgán. Őket más szempontok alapján, azonos esélyekkel bíráljuk el.

Reméljük, sikerül Önökkel megismertetni iskolánk szellemiségéről vallott nézeteinket, nevelési alapelveinket, elkötelezettségünket a szakma a gyermekek és az ifjúság iránt.

Úgy gondoljuk, hogy elképzeléseinkben a szülők igényei, a tanulóifjúság szükségletei, személyiségük fejlesztésébe vetett hitünk is kifejeződik.

Az iskola vezetősége, tantestülete

Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium
1071 Budapest, Rottenbiller u. 43-45.
OM: 034915
Pedagógiai program

Az intézmény neve:

Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium

Az intézmény címe:

1071 Budapest, Rottenbiller u. 43-45.

OM azonosító:

034915

Az intézmény elérhetősége:

36-1-3426999

www.janikovszkyiskola.hu

janikovszkyisk@freemail.hu

Az intézmény fenntartója:

Budapest Főváros VII. kerület Erzsébetváros Önkormányzata

Az iskola alapító okiratának száma, kelte:

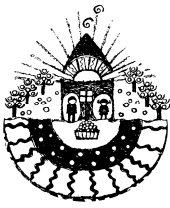
300/2008. (VI.16.)

Hatályos: 2008.VIII.1-jétől

Az évfolyamok száma:

az általános iskolában: 8

a gimnáziumban : 4

Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium
1071 Budapest, Rottenbiller u. 43-45.
OM: 034915
Pedagógiai program

HELYZETELEMZÉS

Az iskola története

Iskolánk az 1892/93-as tanévben kezdte meg működését Rottenbiller utcai községi elemi népiskola néven. 1904-1948 között polgári fiúiskolaként, majd az 50-es évektől általános iskolaként működik. Az épület helyet adott az általános iskola mellett az Elő-tér művészeti iskolának is, így rövidesen az Elő-Tér Általános és Művészeti Iskola nevet vette fel. Janikovszky Éva halála után Janikovszky János, az író fiának hozzájárulásával felvette a Janikovszky Éva Művészeti Általános Iskola nevet.

2008-ban elnyertük az ÖKO-iskola címet.

A 2007-ben befejeződött épület-felújítás után a 2008/2009-s tanévben elkezdődött a gimnáziumi oktatás is, azóta iskolánk neve Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium.

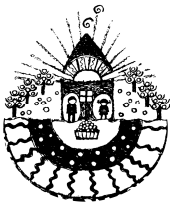
Az iskola földrajzi és társadalmi környezete

A Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium Budapest VII. kerületben, a főváros legkisebb területű, de legnagyobb népsűrűségű kerületében található, a VI. és VII. kerület határán.

Az intézménybe járó gyermekek szociális-társadalmi háttére heterogén. Tanulóink között sok a veszélyeztetett, illetve hátrányos helyzetű. Ugyancsak magas a tanulási - magatartási-beilleszkedési zavarral küzdő gyermekek száma.

A kerület városrendezési koncepciójának megvalósulásával egyre nagyobb az érdeklődés iskolánk iránt a fiatal, értelmiségi szülők részéről. Tanulóink egy része a földrajzi közelség miatt a VI. kerületből jár iskolánkba. A kiemelt művészeti nevelés távolabbi kerületekből is vonz családokat.

Tárgyi feltételek

Az iskolaépület állapota

Az iskola teljes felújítása 2007-re fejeződött be, a kerület egyik legszebb iskolaépületét tudhatjuk magunkénak. Az épület akadálymentesített, mozgáskorlátozott diákok fogadására is készen állunk. A tanulást 20 tanterem, 1 fizika-kémia előadó, 2 számítógépterem, 1 drámaterem (amely mozgatható fallal kettéválasztható), technika és rajzterem szolgálja. E mellett külön szobák állnak rendelkezésre a logopédiai és egyéni fejlesztő foglalkozásokra. A kialakított stúdió alkalmas az iskolarádió működtetésére. A tornaterem mellett betonozott udvar és focipálya, illetve tükrös terem is segíti a mozgásfejlesztést. Az iskola dísz- és tankertje a szabadterei tanterem szerepét is betölti, ahová madármegfigyelőt, tanösvényt telepítettünk.

Eszközellátottságunk

A **számítástechnika** oktatását két számítógép-teremben 30 gép szolgálja. Sajnos az állomány egy része elavult. Eszközparkunkat felújításukkal, illetve korszerű gépek vásárlásával fokozatosan fejlesztjük.

A **természettudomány** tárgyak tanítása elképzelhetetlen megfelelő szemléltető- és kísérleti eszközök nélkül. A szaktanterem kialakítása mellett szükséges a szertárak folyamatos fejlesztése.

Rendelkezünk 2 interaktív táblával. Az eredményest tanulást segítő, korszerű technikák alkalmazását segíti laptopok, projektorok beszerzése, számítógépek tanteremben való elhelyezése, internet csatlakozás kiépítése minden tanteremben.

A **művészeti tárgyak** oktatásához a felújítás után a célnak megfelelő helyiségek a rendelkezésünkre állnak (drámaterem, stúdió). Rendelkezünk több zongorával, gitárral. A könyvtárat folyamatosan bővítjük művészeti témájú, szemléltetésre is alkalmas anyagokkal (dia, videó, cd, stb.), kapcsolódó szakirodalommal, kötelező olvasmányokkal. Terveink között szerepel jelmez-és kelléktár kialakítása. Folyamatosan bővítjük audiovizuális eszközeinket, hangosító és világító berendezésünket, amelyek az oktatás mellett fontos eszközei ünnepélyeinknek, különböző rendezvényeinknek. .

Bútoraink (korosztálynak megfelelő padok, tanuló asztalok, székek, szekrények) folyamatos cseréje, pótlása nem teljesen megoldott. A korszerű oktatás – nevelés megnövekedett eszközmennyiségét eddigi tároló helyeink nem képesek befogadni, mennyiségi és minőségi bővítésük elengedhetetlenül szükséges.

Személyi feltételek

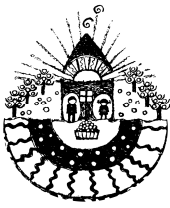
Tantestület

Iskolánk tantestülete szakmailag képzett, munkájuk iránt elkötelezett emberekből áll.

Igénylik a folyamatos továbbképzést. Szakos ellátottságunk teljes.

Pedagógus álláshelyeink betöltöttek, gyermekeiket gondozó (GYES-GYED) kollégáink helyett helyettesítők látják el a feladatot.

Tantestületünk jól összeszokott, fontos törekvése, hogy egységes pedagógiai értékeket közvetítő nevelői közösséget alkosson.

Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium
1071 Budapest, Rottenbiller u. 43-45.
OM: 034915
Pedagógiai program

Oktató-nevelő munkát segítők

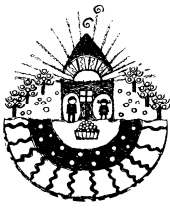
1 fő logopédus és egy félállású fejlesztő pedagógus segíti az oktató - nevelőmunkát. A gimnáziumi osztályok belépésével a tanulólétszám megemelkedett, szükség lenne teljes állású fejlesztő pedagógusra, valamint a jelentős számú szociálisan hátrányos helyzetű, nehezen kezelhető gyermek miatt **mentálhigiénés szakember vagy pszichológus** alkalmazására. Félállású gyermek- és ifjúságvédelmi szakember támogatja az osztályfőnökök munkáját, koordinálja a Gyermekjóléti Szolgálattal való együttműködést.

Az iskola számítógépes rendszerének működtetése szükségessé teszi egy **rendszergazda** alkalmazását.

Könyvtáros kolléganőnk barátságos környezetet alakított ki iskolánk könyvtárában. Segíti tanulóinkat a versenyekre való felkészülésben, jelentős szerepe van a gyermekek olvasóvá nevelésében.

Technikai dolgozóink:

Az iskolában folyó oktató-nevelő munkához a rendkívül fontos háttérrel technikai dolgozóink biztosítják. Megteremtik a zavartalan működés feltételeit, ők tárgyi feltételeink gondozói és mindennapjaink segítői.

2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2.1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai

A nevelő-oktató munkánk alapelvei a legfontosabb emberi és erkölcsi értékek átadásának szolgálatában állnak.

Különösen nagy hangsúlyt kapnak a következő értékek:

- egymás tisztelete és megbecsülése, tolerancia, türelem,
- önismeret, önfegyelem,
- igényesség, pontosság a munkában,
- a tudás, a munka, az alkotás megbecsülése, a kreativitás,
- becsületesség, őszinteség, bizalom, igazságosság,
- demokrácia,
- önállóság, szabadság, mások szabadságának tisztelete,
- művészetek megbecsülése,
- a természet tisztelete, védelme, megóvása,
- az egyetemes és a nemzeti kultúra tisztelete,
- humor a mindennapokban

Ezekre az értékekre építve fogalmaztuk meg az alapelveinket, amelyeket a pedagógiai nevelő-oktató munkánkban követünk:

- az iskolánkban a nevelő jelleg, a személyiség komplex fejlesztése az elsődleges,
- a diákok személyiségét tiszteletben tartjuk, amely alapja a sikeres tanár-diák együttműködésnek,
- az általános műveltség alapjait sajátítatjuk el tanulóinkkal, melyekre későbbi tanulmányaikban építhetnek, bővíthetik ismereteiket,
- lehetőséget teremtünk a tehetségek megmutatkozásához, fejlesztjük azokat,
- differenciáltan és egyénileg támogatjuk az életutakat,
- diákjaink tudását számos tevékenységgel és változatos munkaformákkal mélyítjük,
- dolgozóink szakmai és erkölcsi példákat közvetítenek

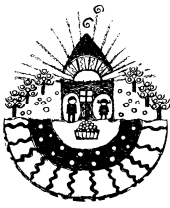
Ezek az alapelvek hatják át az iskolai életünk minden területét, a mindennapjainkat, a tevékenységeinket és a kapcsolatainkat.

Mindezek megvalósulásához konkrét célokat és feladatokat fogalmaztunk meg. Folyamatos fejlesztést végzünk, hogy a programunk stratégiai terv és értékelésre is alkalmas dokumentum legyen.

Pedagógiai céljaink:

A bevezető (1-2. osztály) és a kezdő (3-4. osztály) szakasz:

- az óvoda és az iskola közötti átmenetet, a játékos ismeretszerzés biztosítása,
- az iskolába lépő gyermek nyitottságának megőrzése, a tanulás és a tudás iránti érdeklődés fejlesztése,
- az érzékelés, készség és képesség folyamatos fejlesztése változatos tevékenységek során,
- a társas kapcsolatok, az együttműködés szabályainak elsajátítása,
- az elemi ismeretek, az alapkészségek és –képessegek kialakítása és fejlesztése

- minden tanuló képességének megfelelő képzése,
- a tanulók igényességének kialakítása a munkában, a tanulásban, a mikro és makro környezetük iránt,
- az egészséges életmód kialakítása

A célok elérését szolgáló feladataink, kiemelkedő tevékenységeink:

- a kisdíjakok érzelmi világának gazdagítása, felelősségtudatuk, kitartásuk, igényességük fejlesztése,
- megfelelő tárgyi tudás kialakítása,
- az órák, foglalkozások hatékonyságának biztosítása,
- tanulási szokások megtanítása,
- példamutatás az ismeretszerzéshez, a problémamegoldáshoz,
- személyre szóló fejlesztés megvalósítása,
- egyéni képességek kibontakozása,
- tanulási nehézségek leküzdése, segítése,
- differenciált foglalkozás a tehetséges és a leszakadó diákokkal,
- az eltérő szocio-kulturális környezetből származó hátrányok leküzdése,
- a gyermekek jellemének, ítélőképességének és személyiségének formálása

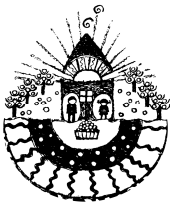
Célok:

Az alapozó (5-6. osztály) és a fejlesztő (7-8. osztály) szakasz :

- az előző szakasz oktató-nevelő munkájának folytatása, a képességek és készségek fejlesztése,
- tanulási módszerek bővítése,
- a tapasztalati úton történő ismeretszerzés után az elvont gondolkodás mélyítése,
- megfelelő tárgyi tudás kialakítása,
- az egy osztályban tanítók és az osztályfőnökök kapcsolatának erősítése,
- a tehetséges és leszakadó diákokkal való differenciált fejlesztés,
- a nemzeti és az iskolai hagyományok, valamint értékek tiszteletben tartása, ilyen jellegű ismeretek fejlesztése,
- az eltérő szocio-kulturális és értelmi, érzelmi fejlettségű, motivációjú tanulók együttnevelése,
- a tanulói jogok és köteleességek törvényes gyakorlásának megtanítása,
- a diákok képességének, érdeklődésének megfelelő továbbtanulási felkészítés és beiskolázás,
- a társadalmi együttélés szabályainak fejlesztése

Feladataink:

- önismeret, tolerancia, együttműködés, segítőkészség, empátia fejlesztése a tanulási tevékenységek közben,
- egyéni és csoport érdek, többség és kisebbség, a demokrácia fogalmának és fontosságának tisztázása, a szabályainak gyakoroltatása a különféle módszerek alkalmazásának során,
- demokratikusság érvényesítése a diákjogok gyakorlásában,

- nemzeti hagyományaink megóvása, más kultúrák megismerése, az Európai Unióhoz való tartozás tudatának erősítése,
- a mikro és makro környezet (osztályterem és iskola, kert) értékeinek megóvása,

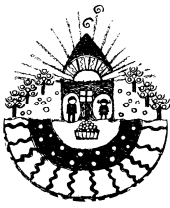
Célok:

Gimnázium:

- a belépő új diákok megismertetése az intézmény hagyányaival, értékeivel,
- korszerű, általános ismeretek átadása,
- nyelvvizsgára felkészítés az első idegen nyelvből,
- a továbbtanulás megalapozása,
- a tehetséges és a leszakadó tanulókkal való differenciált foglalkozás,
- emberi, erkölcsi tartást adó egyéni és közösségi nevelés,
- tanulási módszerek tökéletesítése, javítása,
- az érettségi vizsga előkészítése,
- társadalmi és civil szervezetekkel meglévő kapcsolataink fejlesztése, új kapcsolatok kiépítése,
- a testi, lelki egészség iránti fogékonyság fejlesztése, egészséges diákok nevelése (lásd Egészségnevelési program),
- tudatosság elérése az ember és környezet, ember és természet kapcsolatában, figyelem felhívása a beavatkozás következményeire, a környezetminőségre (lásd Környezeti nevelési program)

Feladatok:

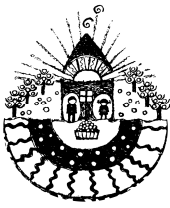
- szerepek, feladatok felajánlása az iskolai ünnepélyeken, rendezvényeken,
- kreatív tevékenységek biztosítása a tanítási órákon (elemzések, kiselőadás, mikrofoglalkozás megtartása),
- csoportbontással lehetőséget biztosítunk az önálló szóbeli megnyilatkozásokra,
- kommunikatív nyelvoktatás alkalmazása,
- könyvtári állomány folyamatos bővítése,
- példaadás az erkölcsös magatartásra,
- közösségi emberré válás ösztönzése,
- önmaguk megismerésének és elfogadásának támogatása,
- segítünk a közösségi élet megszervezésében (gólyatábor, gólyabál),
- támogatjuk diákjaink önszerveződését,
- konfliktusok megoldásában aktívan részt veszünk, ezzel is példát mutatva egymás elfogadására, a saját vélemény kulturált előadására, a vitára

2.2. A NAT-ban nevesített kompetenciák megjelenése a különböző műveltségi területeken

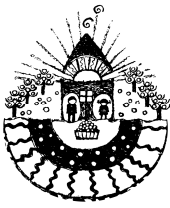
Anyanyelvi kompetencia

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
Magyar nyelv és irodalom: Szókincsbővítés, nyelvtani szabályok ismerete és alkalmazása, munka írott és olvasott szövegekkel Minden tantárgy: szakmai szövegek értelmezése, elemzése, nyelvhasználatának gyakorlása változatos kommunikációs helyzetekben,	Változatos helyzetek teremtése a szóbeli és írásbeli kommunikáció gyakorlására. Pl. csoportmunkák és csoportbeszámolók, tantárgyához kapcsolódó kiselőadások, szülői bemutatókon és/vagy előadásokon való részvétel, mestermunka készítés, adatgyűjtés különböző forrásokból egyénileg és csoportban.	Egymás és saját munkájának figyelemmel kísérése, teljesítmények közös és egyéni elemzése, értékelése különböző helyzetekben, formáló értékelés és reflexiók folyamatos használata.

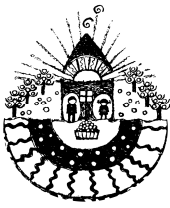
Idegen nyelvi kommunikáció

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
<p>Idegen nyelv: Nyelvi ismeretek elsajátítása (szókincs, nyelvtani ismeretek, stb.), ismerkedés a tanult idegen nyelvet beszélő országok kultúrájával, történetével.</p> <p>Nyelvi szintnek megfelelő élő szövegek (újság, internet, levelezés, stb.) használata.</p> <p>Földrajz: Ismerkedés az ország természeti adottságaival és gazdasági életével.</p> <p>Történelem: Ismerkedés az ország történelmével.</p> <p>Fizika, kémia: Ismerkedés néhány kiemelkedő tudós munkájával, életével.</p> <p>Természettudományok: néhány idegen nyelvi interaktív gyakorló program használata a NET-en.</p>	<p>Idegen nyelven folytatott kommunikációs gyakorlatok például levelezés a partneriskolák diákjaival, vagy beszélgetés az iskolába érkező vendégekkel és egymással. Adat- és információgyűjtés az interneten a tanult idegen nyelven.</p> <p>Különböző tantárgyokhoz készített idegen nyelvű interaktív gyakorló programok önálló és csoportos használata, illetve ilyenek keresése és bemutatása a többieknek.</p>	<p>Különböző nemzetközi programokba való bekapcsolódással állandó lehetőséget biztosítunk más kultúrák képviselőivel való kapcsolat-felvételre, mások népek életének megismerésére és ezzel segítjük más kultúrák, kulturális értékek elfogadását.</p>

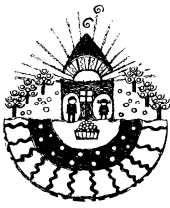
Matematikai kompetencia

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
<p>Matematika: matematikai ismeretek elsajátítása, folyamatos bővítése és gyakorlása, a gondolkodás fejlesztése</p> <p>Természettudományok: mennyiség fogalom fejlesztése, mérési eljárások kialakítása és gyakorlása, egyszerű számolási feladatok alkalmazása a gyakorlatban, adat-gyűjtés és adatok elrendezése táblázatban, grafikonok készítése, elemzése és értelmezése, matematikai ismeretek alkalmazása a természeti jelenségek értelmezésben, törvények megfogalmazásában.</p> <p>Történelem: adatok és grafikonok elemzése, értelmezése.</p>	<p>A matematikában tanultak felhasználása más tantárgyakban. Mérések végzése, és mért adatok ábrázolása grafikonon, a grafikon alapján következtetések levonása, különböző függvénykapcsolatok felismerése. Grafikonokon közölt adatok elemzése és értelmezése, ezekből különböző változások előre-jelzése.</p> <p>Kicsinyítés és nagyítás használata különböző tárgyak terveinek, illetve a tárgyaknak az elkészítése során.</p>	<p>Az iskolai gyakorlatban az első osztálytól kezdve folyamatosan lehetőségeket biztosítunk annak gyakorlására, átélésére, hogy a viták, beszélgetések, döntéshelyzetek alkalmával, elsősorban az érvek alapján döntsenek, tanuljanak meg mérlegelni és képesek legyenek az ehhez szükséges információkat megszerezni illetve megkérdezni.</p>

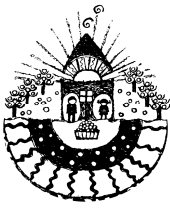
Természettudományos kompetencia

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
<p>Természettudományok: a természetről szóló ismeretek elsajátítása, a legfontosabb alapelvek megismerése és ezek alkalmazása a természet megismerése során.</p> <p>Ismerkedés a tudományos elméletek hétköznapi életben való alkalmazásával, és ennek a környezetre gyakorolt hatásával. Az ezzel kapcsolatos döntési helyzetek várható következmények elemzése.</p> <p>Történelem: Ismerkedés a tudomány és a technika fejlődésének az emberiségre gyakorolt hatásával.</p> <p>Matematika: A természeti folyamatok elemzéséhez szükséges matematikai ismeretek alapozása, logikus és valószínűségi gondolkodás fejlesztése.</p>	<p>A tanultak alkalmazása a mindennapi életben. Kémiai ismeretek alkalmazása az ételkészítés során, gazdaságossági számítások elvégzése különböző energia-felhasználással kapcsolatos mindennapi helyzetekben, háztartásokban várható költségek becslése a tanultak alapján. Néhány technológiai folyamat társadalmi és természeti következményeinek elemzése, ehhez adat és információgyűjtés, részvétel vitában, saját álláspont és lehetséges megoldási javaslatok megfogalmazása.</p>	<p>Olyan iskolai gyakorlatot alakítunk ki, amelyben a gyerekeknek kialakul néhány, a környezettel kapcsolatos fontos attitűdje.</p> <p>Állásfoglalás az energia-takarékosság fontossága mellett, azoknak a cselekvéseknek a végzése, amelyek ezzel kapcsolatosak</p>

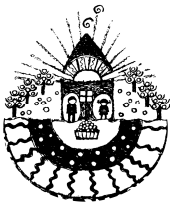
Digitális kompetencia

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
<p>Informatika: számítógép és használatának alapismeretei. Minden tantárgy: számítógép alkalmazása, használata a tanulásban, webes információgyűjtés, adatgyűjtés és feldolgozás, adatok és információk kritikus kezelése</p>	<p>Tantárgyaikban sok olyan feladatot adunk, amelyek során a gyerekeknek egyéni és/vagy csoportmunkában adatokat, információkat kell keresniük a világhálón. Több olyan feladatot is végeznek, amely során elektronikusan kell írott, illusztrált szöveget előállítaniuk. Ilyen például a mestermunka. A lényegkiemelésre, illetve a tanultak bemutatására többször kell különböző tantárgyokhoz prezentációkat készíteniük egyénileg vagy csoportban, és ezeket szóban is előadják. Több tantárgy tanulása során (elsősorban a gyakorlási szakaszban) használunk különböző programokat.</p>	<p>Az iskola honlapján, illetve a folyamatos fejlesztés alatt álló elektronikus fórumokon olyan helyzetek teremtnék, hogy a gyerekek átéljék és megértsék az elektronikus kommunikációval kapcsolatos felelősséget. Az interneten elérhető információkkal kapcsolatos beszélgetéseken állandóan értelmezzük az ezzel kapcsolatos egyéni felelősség kérdését.</p>

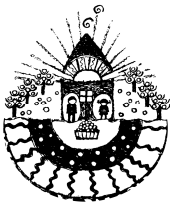
A hatékony, önálló tanulás

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
<p>Az iskolánkban folyamatos felépített és működő értékelési rendszer, és az egyes teljesítményekkel értékelésével kapcsolatos egyéni és közösségi értékelések során formálódik a gyerekek saját tanulásukkal kapcsolatos tudása.</p> <p>Az egyes tantárgyakban mutatkozó érdeklődés és kiemelkedő teljesítmények adnak lehetőséget egy lehetséges pályakép megalapozására.</p> <p>Minden tantárgynak kiemelt feladata a tárgy tanulásának tanítása, a különböző sajátosságok bemutatásával és gyakoroltatásával.</p>	<p>A hatékony önálló tanulás fejlesztése érdekében sok olyan, összetett feladatot végeznek diákjaink, amely során kipróbálhatják önmagukat. A projekt-tevékenységek összetettségükben fogva jó lehetőséget adnak az egyéni erősségek felismerésére, és ezzel segíthetnek az önálló tanulóvá válásban. Ez a tevékenység sok önálló döntést is igényel, így segíti a tanulási motiváció fenntartását, erősítését.</p> <p>Az IKT eszközök minden tantárgyban való, folyamatos használata is hozzájárul az élethosszig való tanulásra való igény kialakításához.</p>	<p>A tanulási tartalmak és mód-szerek kiválasztásába való bevonásával (csoportmunka, projekt témaválasztás, mestermunka téma választás, stb.) a gyerekek érdekeltté válnak a tanulási folyamatban és erősödik tanulási motivációjuk.</p> <p>A bemutatók, prezentációk sikere, a közös élmények erősítik és fenntartják a kialakított motivációt.</p>

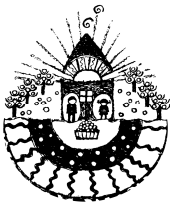
Szociális és állampolgári kompetencia

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
<p>Természettudományok, testnevelés: Emberi szervezet megismerése, az egészséggel és annak megőrzésével kapcsolatos ismeretek és lehetőségek.</p> <p>Osztályfőnöki foglalkozások: közösségi szabályok kialakítása, ezek elemzése és betartása.</p> <p>Történelem, idegen nyelv: Tájékozódás a különböző kultúrákban, a társadalmak gazdaságának alakulásában.</p> <p>Allampolgári jogok, és EU ismerete.</p> <p>Földrajz: A különböző országok gazdaságának megismerése, ismerkedés a gazdaságok természeti és társadalmi meghatározottságával.</p> <p>Művészetek: Az európai és egyetemes kultúra megismerése</p>	<p>Különböző együttműködésen alapuló munkaformák szervezése az iskolába lépéstől folyamatosan, amelyekben a gyerekeknek lehetőségük van a hatékony kommunikáció tanulására,</p> <p>egymás nézőpontjának megismerésére, és megtanulhatják saját elképzeléseik megfogalmazását.</p> <p>Az osztályok életének szervezése, valamint a DÖK munkájában való részvétel során a gyerekek megfogalmazhatják igényeiket, mérlegelhetik lehetőségeiket, és gyakorolhatják a döntési folyamatokat.</p> <p>Az iskolai projektek során változatos tevékenységekben ismerkedhetnek hazánk hagyományaival és jelenével, és más európai kultúrákkal. A nemzetközi programokban saját élményeiken keresztül is képet formálhatnak más országokban élő emberek mindennapjairól.</p>	<p>Az iskola mindennapi életében saját jogainak érvényesítése során formálódik a másik jogai iránti tisztelet.</p> <p>A különböző projektekben való, önálló döntéseken alapuló feladatvállalás erősíti a hazai értékek tiszteletét, és mások elfogadását.</p>

Kezdeményezőkéesség és vállalkozói kompetencia

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
Történelem: a pénz világa. Földrajz: gazdasági ismeretek Technika: néhány gyártási folyamat elemzése és megvalósítása (pl. ajándék-, tárgy-készítés)	E kompetencia alapja a reális önismeret és a problémaérzékenység. Fontos a jó helyzetfelismerés, és a kreatív megoldásokra való törekvés, valamint a kitartás. Ezeknek a képességeknek a fejlesztését olyan tanulási környezet megteremtésével szeretnénk elérni, amelyben a gyerekeknek lehetőségük van saját ötleteik megvalósítására (projektek, iskolai vásárok, osztály és iskolai rendezvények, stb.) és a folyamat elemzésére. Ilyen komplex tevékenységek során tanulnak tervezni, fejlődik szervezőképességük, átélik a kockázat vállalásával kapcsolatos élményeket is.	A tevékenységekben elért eredmények hozzájárulnak a gyerekek kreativitásának fejlesztéséhez, formálódik saját maguk és egymás iránt érzett felelősségük. Megértik, hogy sikereik (vagy kudarcaik) alapvetően saját hozzáállásukon (is) múlik.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Ismeretek	Képességek	Attitűdök
Magyar nyelv és irodalom: A magyar és a világirodalom alkotásainak megismerése. Történelem: Régebbi korok kulturális örökségével való megismerkedés. Rajz és vizuális kultúra: Műalkotások elemzése és készítése. Ének-zene: Zenei alkotásokkal való megismerkedés	Különböző műalkotások és tárgyak készítése a tanórai munkához és az iskolai projektekhez kapcsolódóan. Különböző előadások tervezése, megtanulása és bemutatása az iskolai és az osztály rendezvényeken. Különböző kiadványok, nyomtatványok tervezése és készítése elektronikus eszközökkel. Mások által elkészített alkotások értékelése, elemzése.	A sokféle technikai kipróbálása és mások alkotásainak elemzése formálja a gyerekek nyitottságát a különböző alkotások iránt. Az iskolai előadások formálják a színvonalas alkotás létrehozásának igényét.

2.3. A kulcskompetenciák fejlesztésének kiemelt céljai, tartalma

Olvasás-szövegértés

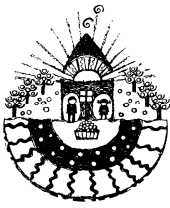
Az anyanyelv ismerete, használatának mértéke meghatározza az ismeretek elsajátítását, a tanulási képességet és az önművelődésre való igényt is.

Feladata - az életkornak megfelelően – az anyanyelvi kompetencia, valamint a kommunikáció, az olvasás-szövegértés fejlesztése. Az értelmes, logikus beszéd, az írás és az olvasás készség szintű használata segíti a diákot az ismeretszerzésben, később a felnőttet a munkaerő-piacon, az önművelődésben és az önálló tanulásban. Az anyanyelvi és irodalmi ismeretek csupán eszközök az önálló ismeretszerzésben és a tanulásban.

Az olvasástanítás a beszédértéssel kezdődik, az értelmezés után az önálló szövegalkotás következik. A beszédértés fontos szerepet játszik az önkifejezésben és a társas kapcsolatokban.

Az alapozó és a kezdő szakaszban a legfontosabb helyen az olvasás képességének a fejlesztése áll. A szövegértés a különféle típusú és formájú szövegek rejtett tartalmának a felfedezését és dekódolását jelenti. A kezdő szakasz célja - a korosztályi befogadási lehetőségnek és az oktatási igénynek megfelelő - olvasási és szövegértési képességek mélyítése és differenciálása értő hangos és néma olvasással. A szövegértő olvasás magában foglalja a megértés szóbeli és írásbeli alkalmazását az elemi feladatmegoldástól a beszélgetésen át az önálló írásműig. Fejlesztésére nem csak magyar órákon nyílik alkalom, hanem az egyes tárgyak és műveltségterületek jellemző szövegstruktúrái is kedvezően fejlesztik, például a szöveges feladatok matematikából, a játékleírások testnevelésből vagy technikaórán egy művelet leírása.

Az olvasási folyamatban fontos szerep jut a szemmozgásoknak, a fixálásnak. Az információgyűjtés és feldolgozás fixáláskor történik, de ugrunk előre és hátra is a szövegben. Az olvasás technikáját is tanítani kell, hogy a gyengébben haladók is minél többet értsenek a szövegből. A gyakorlott olvasók többet értenek a szövegből, mint ami benne van, gyorsabb és jobb a megértésük, kevesebb vizuális információra van szükségük. Az egyre hosszabb és

nehezedő szövegek, a szaktárgyak szaknyelve, az ábrák, grafikonok, táblázatok, jelrendszerek olvasása sok gyakorlást igényel, amit minden tantárgyon belül szükséges fejleszteni.

Fontos elsajátítani, hogy a tanulók törekedjenek az általuk ismeretlen szavak kikeresésére és értelmezésére, hiszen csak így érthetik meg a mondatot, a bekezdéseket, majd az egész szöveget. Az olvasás-szövegértési kompetencia mindenféle típusú írott és hallott szöveg – üzenet, életrajz, magánlevél, élménybeszámoló, újságcikk, magazin, használati útmutató, mesék, versek – megértését és a legfontosabb információk kiszűrését, kiemelését jelenti. Ezek felhasználásával és az ezekre történő reflektálás során az egyén fejleszti tudását és hatékonyan vesz részt a mindennapi életben.

Az olvasást nem csak az olvasókönyvekből gyakoroltatjuk. Kiválóan alkalmasak a gyakorlásra a plakátok, újságcikkek, útmutatók, utasítások, játékszabályok és a receptek, amelyek különféle szedésű és nagyságú betűkkel jelennek meg.

Az anyanyelvi és irodalmi nevelés során célunk, hogy tanulóink képesek legyenek az életkoruknak és a tanulási szintjüknek megfelelő szövegtípusok és műfajok alkotására.

Tudjanak egyszerű közléseket tenni személyekről és tárgyakról, tudjanak feljegyzéseket készíteni, kérni, utasításokat adni. Legyenek képesek felkészülés után interakcióban részt venni, ismerős, személyes témában információt adni.

A spontán szövegalkotáshoz szükséges a beszédbátorság, ami könnyen és hatékonyan fejleszthető drámajátékkal, dramatikus tevékenységgel. Ezek a tevékenységek önálló gondolkodásra, az emberi méltóság tiszteletére nevelnek, pozitívan alakítják a tanulók szókincsét, az összpontosítást, a mindenre figyelő érzékenységet, rugalmasságot. Erre nem csupán drámaórán nyílik lehetőség, hanem más tanórákon is.

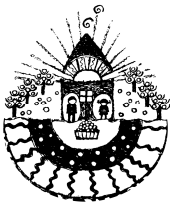
Fogalmazásuk – akár szóban, akár írásban történjen – legyen szabatos, világosan szerkesztett, nyelvi helyes, jellemezze kreativitás, s mindezek mellett feleljen meg az adott kommunikációs körülményeknek.

Az életkornak megfelelő írás fejlesztése is kiemelkedő helyet kap. Már a betűk elsajátítása közben megköveteljük a megfelelő írástechnikát, az olvasható betűket, és az igényes külalakot. A jó helyesírást sok gyakorlással segítjük.

A nyelvelsajátítás mellett fontos a tanulási képességek fejlesztése is, amikor megtanítjuk diákjainknak a szótárak, lexikonok és az internet használatát, majd a folyamatos gyakorlást biztosítjuk könyvtárlátogatások és gyűjtőmunkák végeztetése során. Hasznosnak tarjuk az anyanyelvi tapasztalatszerző feladatok és játékok mellett a komplex fejlesztő feladatokat. Ezek bármelyik tantárgy adott anyagrészének a gyakorlását és az anyanyelvi fejlesztést is biztosítják. Az önálló munka mellett a páros és a csoportmunkát, azon belül a differenciáló csoportmunkát részesítjük előnyben.

Az anyanyelvi kultúra folyamatos fejlesztése megteremti a tanulók eredményes szocializációját, kedvező hatást gyakorol az önértékelésükre, önbecsülésükre, az interaktív tevékenységük kialakítására. Szükséges a megfelelő irodalmi ismeretek megtanítása, azok alkalmazásának gyakoroltatása. Fontos az olvasóvá nevelés, az irodalmi művek megkedveltetése, az olvasott érzelmek, élmények ismeretté, tudássá formálása. Szeretnénk elérni, hogy az irodalomhoz, a művészetekhez pozitívan viszonyuljanak tanítványaink. Feladatunk kellően motiválni őket a befogadói magatartásra - önálló ízlésük alakítása közben.

A beszéd, az olvasás és az írás fejlesztik a gyermekek személyiségét. Az olvasmányok szereplői észrevétlenül fejlesztik erkölcsi ítélőképességüket, miközben magatartásformákat ismerhetnek meg. A beszélgetőkörök, a történetmondások, a vélemények ütköztetése, a belőlük kerekedő viták pozitívan erősítik társas, korosztályi kapcsolataikat, s mind emellett elsajátítják az

állampolgári és a mindennapos életvitellel kapcsolatos ismereteiket, elfogadóbbá válnak társaik érzelmei, hangulatai iránt.

Már a kezdő szakasztól szeretnénk elérni, hogy diákjaink váljanak nyitottá a kultúrára, legyenek érdeklődők. Az olvasás, az irodalom, a színházba és kiállításokra járás legyen a hétköznapijuk része.

Matematikai-logikai kompetencia

A tudás elsajátításának, illetve birtoklásának kritériumai között vezető szerepet kap az alkalmazás, a használat, mégpedig többnyire a mindennapi életet idéző feladathelyzetekben vagy a valóságban. A matematikai kompetencia lényeges eleme a matematikai tudás megfelelő használata: a matematika már nemcsak az iskolai tanterv egy szegmense, ezért a fejlesztésnek a tanterv több részét is át kell hatnia.

A matematikai kompetencia a kognitív kompetencia részrendszereként értelmezhető, melyben a terület-specifikus komponensek mellett általános, más területeken is működő komponensek is vannak. Ez azt jelenti, hogy a matematikai kompetencia működése, és így fejleszthetősége sem korlátozódik csak a matematikára, hanem más tantárgyakban, sőt a mindennapi élet számos területén is alkalmazható és fejleszthető is. A matematikai kompetencia tehát a matematikai tantárgyi ismeretek, a matematikaspecifikus készségek és képességek, általános készségek és képességek, valamint motívumok és attitűdök együttese.

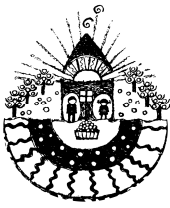
A matematikai kompetencia elemei, struktúrája

A matematikai készségek és képességek rendszerének feltérképezése több irányból is lehetséges. A matematikai kompetenciával kapcsolatban álló intelligenciakomponensek a következők:

Gondolkodási képességek	Kommunikációs képességek		Tudásszerző képességek		Tanulási képességek
	Nyelvi	Vizuális	Feladatmegoldó	Probléma-megoldó	
rendszerzés kombinatívitas deduktív következtetés induktív következtetés mennyiségi következtetés gondolkodási sebesség	nyelvi fejlettség szövegértés olvasási sebesség	térlátás térbeli viszonyok hosszúságbecslés rész-egész észlelése észlelési sebesség	reakcióidő számolási képesség műveletvégzési sebesség	Probléma- érzékenység eredetiség kreativitás	Memória- terjedelem asszociatív v memória értelmes memória tanulási sebesség

A gondolkodási képességek között több olyan is van, amelyek ugyan nem kifejezetten területspecifikusak, a matematikai tudásra mégis jellemzőek lehetnek. Ezek a képességek ugyanis jól mutatják az egyén általános értelmességét, és mint ilyenek, általában jól korrelálnak a matematikai eredményességgel is. A rendszerzés, a kombinatívitas, a deduktív következtetés, az induktív következtetés, valamint a gondolkodási sebesség egyaránt jól mérhető, akár már a kisgyermekkorától is.

A mennyiségi következtetés már egyértelműen alapvető matematikai gondolkodási képesség, azaz egyike a matematikaspecifikus képességeknek. Ehhez kapcsolódó intelligenciakomponensek a számlálás, a számolás, a számolós következtetés (például az arányosságok kezelése), ezek mind a matematikai kompetencia kulcselemei, alkalmazásuk az

egyszerű szöveges feladatok megoldásában teljeseedik ki. Ezekben a feladatokban a nehézséget általában nem a számolás mennyisége, hanem a problémareprezentáció jelenti.

A nyelvi kommunikáció komponensei általában nem matematikaspecifikusak. Olyan készségek, képességek tartoznak ide, amelyek a tanulás során sokféle tantárgyban fejleszthetők. A matematikai kompetencia szempontjából is releváns komponensek például a nyelvi fejlettség, de különösen az írott szövegek értésének képessége, hiszen az utóbbi nyilvánvalóan fontos szerepet játszhat a szöveges feladatok kezelésében. A nyelvi fejlettség akkor is lényeges lehet, ha a matematikai feladat szimbolikus formában közölt, mivel a megfelelő nyelvi fejlettségi szint a szimbólumok azonosításához, megkülönböztetéséhez is szükséges.

A vizuális kommunikáció képességcsoportjában a térlátás és a térbeli viszonyok, valamint a hosszúságbecslés az alapvető komponensek, ezeket együtt térszemléletnek is szokás nevezni.

A matematikai kompetencia hagyományosan fontosnak tekintett komponensei a feladat- és problémamegoldás készségei, képességei. Ezek a tudásszerző képesség részei. A feladatmegoldás alapkészségei erősen matematikaspecifikusak, bár a reakcióidő más területeken is fontos tényező lehet. A matematikai tudás szempontjából a legfontosabb képességek közé tartozik a számlálás és a számolás, melyek nyelvi alapjaik révén a kommunikációs képességhez is kapcsolódnak. Ezek a képességek jól mérhetők, bizonyos szinten akár már kisgyermekkorban is. A kutatási eredmények szerint mindkettő az intelligencia meghatározó eleme, sok más komponenssel jól korrelálnak. A matematikai feladatmegoldás hatékonyságát befolyásoló tényező lehet a műveletvégzési sebesség is.

A problémaérzékenység, valamint az eredetiség és a kreativitás jól mérhető. Fejlettségi szintjüket a matematikatanárok a problémakereső, komplexitáskedvelő tanulói magatartásban, illetve a feladat- és problémamegoldás ötletessége, eredetisége alapján érzékelik. A matematikai kompetencia alkotó szintre fejlesztése és működtetése nehezen képzelhető el magas szintű tudásszerző képesség nélkül.

A tanulási képességek csoportjában a memória terjedelme, az asszociatív memória és az értelmes memória a meghatározó komponensek. Ezek a képességek a matematikatanulás szempontjából is fontosak. A memória terjedelme például akkor, ha fejben kell megoldani egy feladatot, az asszociatív memória pedig például a számok, képletek megjegyzésében játszhat szerepet, az értelmes memória a megjegyzendő dolgok összefüggéseinek megértésével segítheti a tanulást. A tanulási sebesség jelentősége minden területen nyilvánvaló, kapcsolódik a feladattartáshoz, kitartáshoz, tehát akarati tényezőkhöz is.

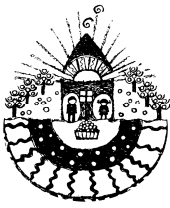
Az intelligenciakomponenseket kiegészítve újabb, speciális matematikai komponensekkel kapjuk a matematikai kompetencia modelljét.

A táblázatban felsorolt készségek és képességek egy része (a dőlt betűvel kiemelték) a matematikatanulás, a matematikai kompetencia szempontjából meghatározó jelentőségű, ún. kritikus készségnek, képességnek tekinthető, ezek megfelelő fejlesztését, illetve értékelését feltétlenül meg kell oldani.

A többi készség és képesség – bár jelentőségük a matematikai kompetencia szempontjából kétségtelen – többnyire nem matematikaspecifikus, azaz más tantárgyakban, tanórán kívüli környezetekben vagy akár a mindennapokban is jól fejleszthető.

Idegen nyelvi kompetencia

A nyelvi fejlesztés céljai:

A nyelvi fejlesztés célja a tanulók kommunikatív nyelvhasználati képességének kialakítása, fejlesztése. Fontos cél a nyelv eszközként, saját célra való használata, a tanultak kreatív, az érdeklődésüknek megfelelő alkalmazása.

Olyan általános fejlesztési célokat is tartalmaz, melyeket integrálhatunk a nyelvi tevékenységekbe, ezek a következők:

- Alakuljon ki és növekedjen a tanulóban a nyelvtanuláshoz való pozitív attitűd, az adott idegen nyelv iránti motiváció és érdeklődés.
- Maradjon meg és növekedjen a tanuló életkorából ösztönösen adódó megismerési és tanulási vágy,
- Növekedjen a tanulók kreativitása a nyelvhasználatban, a nyelvórákon alkalmazott tevékenységek végzésében.
- Fejlődjön a tanulók interkulturális nyitottsága, törekedjenek a tanult nyelvterület minél szélesebb körű kultúrájának megismerésére.
- Növekedjen a tanuló önismerete, önbizalma, önbecsülése.
- Legyen képes az együttműködésre.
- Fokozatosan váljon önálló tanulóvá, személyiséggé
- Ismerjen meg alapvető nyelvtanulási módszereket, nyelvhasználati stratégiákat.
- A tanuló ismerje meg és használja fel az Internet által nyújtott tanulási és kommunikációs lehetőségeket.

A nyelvi fejlesztés fő célja, hogy javítsa a tanulók azon általános és kommunikatív nyelvi kompetenciáit, amelyek segítségével a való életben cselekedni, tevékenykedni tudnak.

Fejlesztési feladatok:

A nyelv egy nép identitásának kifejezése, így a nyelvismeret lehetővé teszi az adott nyelvet beszélő emberek életének, történelmének, kultúrájának jobb megismerését, mellyel nagyobb kitekintésünk lesz a világra. Oktató-nevelő munkánkban mi is arra törekszünk, hogy tanulóink biztos alapot kapjanak az iskolai tanulmányaik során, amire a későbbiekben építhetnek. Ennek érdekében az idegen nyelv tanítása 4. oszt.-tól csoportbontásban történik. Így több lehetőség van az intenzív gyakorlásra, a nyelvi kommunikációra, a differenciálásra és tehetséggondozásra. A nyelvtanulás bevezetése, megszerettetése szakköri keretben valósul meg az alsó tagozaton. A 9. évfolyamon bevezetésre kerül a második idegen nyelv.

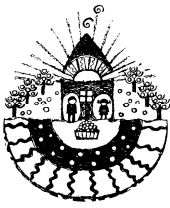
A különböző korcsoportokban a nyelvi fejlesztés területei más-más szinteken jelennek meg. A legfontosabb fejlesztési területek:

A szövegértés fejlesztése – Beszédértés

A beszéd fejlesztése – Interakció és az összefüggő beszéd

A szövegértés fejlesztése – Olvasás, (amely az első szinten nem jelenik meg)

Az írás fejlesztése – Írásbeli szövegalkotás, (amely az első szinten nem jelenik meg)

Az egyes fejlesztési területekhez tartozó kiemelten fontos kompetenciák:

A tanulók tudják követni az idegen nyelven történő órávezetést, legyenek képesek az egyszerű instrukciók végrehajtására, az egyszerű szöveg tartalmának megértésére, a hozzá kapcsolódó feladatok elvégzésére. Legyenek képesek megérteni az ismerős szöveget, alapvető fordulatokat, melyek személyére, környezetében előforduló konkrét dolgokra vonatkoznak.

A tanulók az idegen nyelvet használva tudjanak saját alapvető szükségleteik kielégítése céljából egyszerű közléseket tenni, kérni, felszólítani, utasításokat adni. Személyekről, tárgyakról, helyekről tájékoztatást adni. A tanulók tudjanak kommunikálni, egyszerű információcserét lebonyolítani, társasági beszélgetést folytatni. Törekedjenek a helyes kiejtés elsajátítására.

A tanulók legyenek képesek a saját nyelvi tudásszintjüknek megfelelő szöveget elolvasni, megérteni, a szöveghez kapcsolódó feladatot megoldani. Hosszabb szöveget olvasva az információt, megtalálni, megérteni. Tudják követni az egyszerű írásos útbaigazítást.

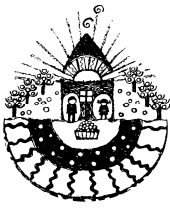
Tudjanak a feladatmegoldások során egyszerű szavakból, rövid mondatokból álló szöveget alkotni az őket érdeklő témákban. Legyenek képesek egyszerű mondatokból álló tárgyszerű írásbeli közlésre. Egyszerű történeteket össze tudjanak foglalni írásban.

A fejlesztés megvalósításának lehetőségei, és ezekhez szükséges eszközök:

Az egyes kompetenciákat változatos tevékenységekkel lehet fejleszteni az egyes szinteken.

Az idegen nyelv tanulását, az idegen nyelvi kompetenciák kialakítását segítjük az életkornak megfelelő tanulási módszerek, programok, taneszközök megválasztásával. A lehetőségekhez mérten alkalmazzuk a modern nyelvoktatási módszereket, eszközöket, kihasználjuk az internet használat lehetőségeit. A fejlesztés érdekében növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát a tanítási órákon (szerepjáték, drámajáték, anyaggyűjtés). A tanulási-tanítási folyamatot a tanulók aktív cselekvése, az összefüggések tanulói felfedezése jellemzi. Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási módszereket, technikákat. Az egyéni haladási ütemhez differenciált foglalkozások tartásával alkalmazkodunk, ahol jól használhatóak pl. a különböző szintű feladatlapok, így valósítva meg a tehetséggondozást, felzárkóztatást. Az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésében nagy szerepe van a mindennapi életből vett kommunikációs gyakorlatoknak, szituációs játékoknak, a hagyományos eszközök mellett az új digitális eszközök használatának. A tanulók érdeklődését felkeltő újságok, magazinok, irodalmi művek olvasásának, a szövegek feldolgozásának. A különböző nyelvi szintekhez igazodva változatos szövegtípusok hallgatása és olvasása (mesék, történetektől kezdve a hírműsorokig). Az íráskészség fejlesztése történhet üzenetek, feljegyzések, vázlatok, levelek, egyszerű történetek megírásával.

A kompetenciák fejlesztésekor használjuk a különböző pedagógiai módszereket: egyéni-, páros-, csoport-, osztálymunka, a differenciálást, a kooperatív technikákat, a projektoktatást, melyek alkalmazkodnak tanulóink életkori sajátosságaihoz, személyiségükhöz.

SZOCIÁLIS, ÉLETVITEL- ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA

Alapelvek

A szociális, életvitel és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme. A konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele. A fiatal ezáltal válhat egyénileg sikeresé, és társadalmilag hasznossá.

Az együttműködési készségek és képességek megalapozása és fejlesztése, a szűkebb környezettel kialakított kapcsolat egyik alapvető feltétele. Elengedhetetlen az egzisztenciális célok megvalósításában a demokratikus társadalom felelős polgáraként folytatott cselekvő magatartásban.

A szociális, életvitel és környezeti kompetenciák fejlesztését valamennyi tantárgy és műveltségi terület köteletségének kell tekintenünk.

A közösségek legyenek színhelyei a tanulók önállóságának, öntevékenységének, önkormányzó képességének kibontakozásában.

A reális önismeret és életszemlélet formálásával segítjük a továbbtanulási, pályaválasztási döntések kialakítását, a tudatos életpálya építést, az egyéni karrierprogramok megvalósítását.

A tudományok komplex rendszerének tartalma jelenik meg a SZÉK kompetenciaterületben (biológia, földrajz, pedagógia, társadalomismeret, művészettörténet stb.)

A testi, szellemi fejlődés harmóniájának integrációja a személyiségben.

Célok

A pozitív társas kapcsolatok építése, az egyéni életélés kultúrájának megalapozása, természeti-társadalmi és emberi környezet felelős alakításában való aktív részvétel.

Tudatosan valósítsa meg minden pedagógus a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon a SZÉK kompetenciák fejlesztését!

A tanulási tevékenységek és a tanulói közösség fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.

A tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek nyújtsanak betekintést az embert másokhoz és önmagához, a társadalomhoz és a természethez fűződő kapcsolatok világába! Tanuljanak meg a tanulók globálisan gondolkodni és felelősséggel cselekedni!

Pozitív énkép és reális önfejlesztő stratégiák kialakítása minden tanulóban. A tanuló legyen képes énképébe, önreflexióba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő beállítódásokat, motívumokat.

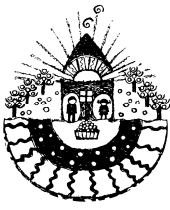
Fejlesszük a munkavállaláshoz szükséges kompetenciákat: rugalmasság, kreativitás, önállóság, döntéshozatal, cselekvőképesség, magabiztosság, kritikus szemlélet, felelősségtudat.

Feladatok

Az alsó és a középfokú oktatásban alkalmazzuk a műveltségi területeken átívelő szociális kompetencia fejlesztésére alkalmas eljárásokat, melyek lehetőséget kínálnak a képességek, és készségek kialakítására, valamint az attitűdök formálására.

A programok tartalmát beépíteni a különböző tantárgyak, illetve műveltségi területek tananyagába, a tanári tanmenetekbe, a tanórák anyagába.

Az elemi és politikai szocializáció folyamatainak tudatos irányítása elősegítése.

A pedagógusok sajátítsák el és adekvát módon alkalmazzák a tanulómegismerési eljárásokat és módszereket!

Alakítsuk ki tanítványainkban az önmegismerés és az önkontroll az önmagukért vállalt felelősség, az önállóság; az önfejlesztés igényét és képességét!

Az összefüggése és kölcsönös determinációk, felismertetése, a felelős kritikus gondolkodás fejlesztése, a döntési képesség és cselekvési készenlét kialakítása.

Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás kiépítése.

Kiemelt feladatunk a személyiségi és emberi jogok tiszteletére nevelés, a nemzeti identitás, a történelmi és állampolgári tudat erősítése, a szociális érzékenység, az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránti nyitottság, a környezetért érzett felelősség, más kultúrák megismerése és elfogadása, a humánus értékeket védő magatartás, Az egyenlő bánásmóddal és esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismeretek és képességek fejlesztése a demokratikus intézményrendszer használatához.

Eljárások

Összehangoljuk a tantárgyi, a műveltségi-területi, osztályfőnöki témák és azok feladatait a szociális kompetencia lehetőségeivel.

A kortárs kapcsolatok megerősítésével, elemi állampolgári és a mindennapi életvitellel összefüggő praktikus ismeretek nyújtása.

A diákönkormányzat érdemi működtetése.

A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátítása.

A tanulómegismerési technikák és eljárások elsajátítása, és szükség szerinti alkalmazása az iskola belső mérési-ellenőrzési- minőségbiztosítási programjának megfelelően.

Élethől vett minták vizsgálata, variációs lehetőségek kidolgozása.

Emberléptékű következetes követelés. Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.

A szokásos pedagógiai eszközkészlet mellett viszonylag új, kevésbé elterjedt eljárásokat is alkalmazunk pl. drámajátékok, projektek, internet, számítógéphasználat.

Nagy hangsúlyt fektetünk a kooperatív módszerekre, mely az egyes tanulókat és csoportjaikat aktivizálja.

Eszközök

Kooperatív tanulás-tanítás technikák, drámapedagógiai módszerek, demonstrációs eszközök, SDT anyagok.

Az életkori sajátosságoknak megfelelő, aktivizáló kooperatív módszerekkel dolgozunk.

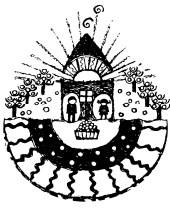
A nevelés-oktatás folyamata- a nem szakrendszerű oktatásra is alapozva- egységes keretbe foglalja a tanulók egyéni képességéhez igazodó fejlesztés teljes folyamatát, biztosítva a tanulóknak a pihenés, kikapcsolódás, szórakozás és testmozgás lehetőségeit.

Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a konfliktusok kezelésére.

Vizsgálati módszerek, tesztek rendszerbe állítása, a tapasztalatok fejlesztő hatású visszacsatolása.

Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégiák. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése. A kultúrált és egészséges életvitel kialakítása.

A hagyományos és digitális ismerethordozók használata.

Olyan tárgyi környezetet alakítunk ki, amely derűs és barátságos.

2.4. Helyi sajátosságok

ÖKO-NAPOK

A tanév során előre kijelölt időpontban két tanítási napon kerül lebonyolításra. A tanórákon, foglalkozásokon a tanulók játékos formában tapasztalhatják meg a környezetben végzett munkát, a mindennapi környezet megismerését, értékeinek megóvását és az egészséges környezetért való cselekvést.

Célja a környezettudatos nevelés, környezetbarát szemlélet kialakítása. A környezetvédelem belső igénnyé válásának elősegítése. Környezetvédelmi tudat formálás. Egészséges életmódra nevelés. A családok környezettudatos magatartásának a kialakítása. Szociális készségek fejlesztése. Integrációk elősegítése. Kompetenciák fejlődésének segítése. Nevelés a környezetről, a környezetért, a környezetben a környezet által.

KONSTRUKTÍV PROBLÉMAKEZELÉS

A konstruktív problémakezelés újszerű megközelítést jelent az iskola életében mindennapos konfliktusok, magatartási és tanulási problémák kezelésére. A Diákönkormányzat szolgáltatásszerűen működteti, így a diákok és a pedagógusok egyaránt fordulhatnak hozzá az esetekkel.

Célja: az iskola életében felmerülő magatartási problémák célorientált kezelése, Az iskola mindennapi életének megkönnyítése, a problémák gyors és hatékony kezelése. Diákjaink problémakezelési kultúrájának fejlesztése, a módszer beépítése mindennapjainkba. Az iskolához tartozó személyek gondolkodásának formálása, a sikeres, konstruktív, pozitív beállítódás erősítése az élet minden területén.

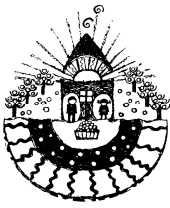
MESTERMUNKA 8.OSZTÁLYOSKNAK

A Mestermunka olyan önálló, kreatív munka, amelynek létrehozásához az általános iskolában megszerzett tudás alkalmazása szükséges. Valamennyi 8. osztályos tanulónak dolgozatot kell készítenie az általa választott, tananyaghoz kapcsolódó témáról. Segítségül témairányító tanárt választ, aki konzultációkon segíti a tanulót útmutatásaival. A dolgozat bemutatása egy 3 tagú bíráló bizottság (vezetőség tagjai) előtt történik, ehhez bármilyen szemléltetőeszköz (számítógép, projektor, digitális tábla stb.) igénybe vehető.

Célja: A 8.osztályos tanulók tanulási motivációjának növelése, az iskola iránti elkötelezettségük erősítése.

TÉMAHÉT – művészeti innováció

A témahéten egy adott témát próbálunk meg körüljárni minél több oldalról. A témát úgy választjuk meg, hogy az minden résztvevőnek kihívással, továbbfejlődés lehetőségével, kíváncsisággal teljes legyen. A több oldalról való körbejárás, komplexitás lehetőséget nyújt arra, hogy minden tanuló a hozzá közelebb álló tárgyakból kiindulva ismerkedjen meg az adott anyaggal és ezen keresztül a többi tárgyhoz, kompetenciához kapcsolódó területek felé is tudjon nyitni.

Célja: Az egyes tanulók, a sajtóságos tanulási gyakorlatban, jobban ismerjék meg egymást iskolán és osztályon belül is. A kompetenciák fejlesztése. A testi, szellemi, szociális és lelki egészséget fejlesztése. A témában való elmélyülés a szabad választás lehetőségével.

SZÍNHÁZZAL NEVELÉS – művészeti innováció

Budapest VII. kerületében működő iskolánk, a Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium osztályaiba különböző szociális háttérű diákok járnak. A különböző háttér eltérő kulturális értékeket, továbbá hátrányt is jelenthet. Ezen hátrányok kiegyenlítése érdekében októbertől májusig minden hónapban más-más évfolyam juthat el a projekt keretében valamilyen színházi előadásra, foglalkozásra. Ez összesen, egy tanév alatt nyolc alkalmat jelent, vagyis egy évfolyam diákjai évente kétszer kapnak lehetőséget színházi eseményeken való részvételre

Projektünk elsődleges célja, hogy a különböző háttérrel rendelkező diákok valamennyien részesülhessenek valódi színházi élményben a diákok esetleges kulturális hátrányait kompenzálhatják ezek az események. Az élményalapú, informális tanulási helyzet által mélyebb tudásra tesznek szert, a színházi formanyelvet is megismerik, a kulturális élmények során olyan társadalmi normákat is elsajátítanak, amelyekkel korábban nem vagy csak elvétve találkoztak.

Fenti hosszú távú céljaink mellett rövidtávon legfontosabb célunk a projekttel az, hogy diákjaink eljussanak színházba, s ez által lehetőségük legyen egy számukra kevésbé ismert művészeti ág tanulmányozására, s formanyelvének elsajátítására.

2.5. Az általános iskolában folyó nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

A nevelő-oktató munka eljárásainak, eszközeinek igazodnia kell a tanulók életkori sajátosságaihoz, értelmi fejlettségéhez, képességeihez, a pedagógusok személyiségéhez, felkészültségéhez. Napjaink ifjúságát nem lehet csak a hagyományos módszerekkel nevelni, oktatni, ezért folyamatosan ötvözzük a már bevált módszereket az újakkal, kísérletezünk a kevésbé ismert, de ma már nélkülözhetetlen technikák meghonosításával.

Az eljárások, eszközök alkalmazásának egyetlen törvénye van: a módszerek, eljárások kombinációja:

Kiemelten kezeljük az iskola értékelési rendszerét, a dicséretet, osztályzást, jutalmazást, az eljárások eszközök közül.

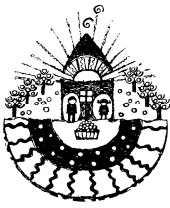
Az iskolai értékelés célja:

A tanuló minősítése, a benne rejlő lehetőségek kibontakoztatása, jelzés a gyermek a szülő és az iskola számára.

Mit értékelünk?

A tanuló önmagához és a helyi tantervben meghatározott szinthez mért fejlődését, az ismeretei, képességei, készségei mennyiségét és minőségét.

A tanuló ennek érdekében tett erőfeszítéseinek mértékét (akarat, együttműködés, tudatos figyelem).

Magatartásának, viselkedésének, szocializálódásának fejlődését, az erkölcsi értékek interiorizálódását.

Az értékelés ideje és módja

Iskolánkban a tanulói teljesítmények értékelését a Köznevelési törvényben megfogalmazottak szerint végezzük. A teljesítmények, eredmények értékelése – az általános iskola első évfolyama kivételével – öt fokozatú skála alapján történik.

Az **első osztályos** tanulók értékelése negyedévente – az életkori sajátosságaik figyelembevételével – történik. **Második osztály félévéig** a tanulókat csak szóvegesen értékeljük, s ezt követően a tanulók teljesítményeit számjeggyel osztályozzuk.

Negyedévente – a felső tagozaton – magatartás, szorgalom, dicséret, illetve figyelmeztetés kerül az ellenőrzőbe értékelésként.

Félévkor és a **tanév végén** az adott osztályzatok megegyeznek az érdemjegyekkel, azzal a kivétellel, hogy a kiemelkedő tantárgyi eredményt elért tanuló dicséretet kap az ellenőrzőbe, a bizonyítványba pedig (5) kitűnő minősítés kerül.

A tanulónak az adott tantárgyból a tantárggyal összefüggő minden lényeges szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati megnyilatkozását, munkáját értékelni kell. Az értékelés történhet szóban vagy írásban. Törekedni kell arra, hogy az ilyen minősítés pozitív, előremutató legyen.

Nagyobb tantárgyi egységek – témák lezárása után a tanulók teljesítményét érdemjeggyel kell minősíteni. Mind az értékelésnél, mind a számonkérésnél figyelembe kell venni a tanuló speciális szükségleteit, és a számonkérés (ellenőrzés) módszerét ehhez kell igazítani.

A magatartás és szorgalom értékelésének tartalmi kritériumai:

A magatartás és szorgalom értékelése szintén 5 fokú skálával történik.

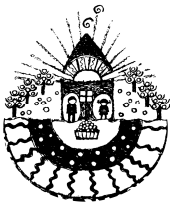
A magatartásból adott érdemjegyek feltételei:

Példás érdemjegyet kap:

- a tanítás – tanulás folyamatában aktívan részt vesz,
- a közösség alakítását, fejlődését munkájával, jó kezdeményezéseivel, véleményének megfelelő nyilvánításával, valamint példás viselkedésével elősegíti, és társait is erre ösztönzi,
- szereti a közösségi életet, szívesen tevékenykedik érte és benne,
- a Házirendet megtartja, társait is erre ösztönzi,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- fegyelmezett, megbízható, pontos, segítőkész,
- környezetét megbecsüli és védi,
- egyetlen igazolatlan órája sincs.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- a tanórai munkát nem zavarja,
- részt vesz a közösségi életben, a rábízott feladatokat elvégzi, iskolai és iskolán kívüli viselkedése ellen általában nincs kifogás,
- a Házirendet és az együttélés szabályait megtartja,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tisztelettudó, udvarias,
- fegyelmezett, segítőkész általában megbízható, pontos, maximum egy igazolatlan órája van

- környezetét megbecsüli.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- gyengébb önfegyelme miatt a tanórát olykor zavarja,
- a közösségi munkában csak vonakodva vesz részt, alakítására nincs befolyással, viselkedésével szemben kifogás merül fel, de igyekszik javulni,
- a Házirendet és egyéb szabályzatokat csak ismételt állandó figyelmeztetéssel tartja be,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben nem tisztelettudó, és nem udvarias,
- társai viselkedését közömbösen nézi, nem segítőkész,
- fegyelme ingadozó, munkája pontatlan,
- környezetével szemben közömbös,
- kettőnél több igazolatlan órája van, de hiányzásának mértéke nem éri el az öt órát.

Rossz érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- gyakran zavarja a tanórát,
- munkájával a közösség fejlődését hátráltatja, iskolai és iskolán kívüli viselkedésével rossz példát mutat társainak, hibáit nem látja be,
- közösségi munkát nem végez, másokat is visszatart,
- a Házirendet ismételt figyelmeztetések ellenére sem tartja be,
- nevelőivel, társaival, szüleivel szemben tiszteletlen, udvariatlan,
- fegyelmezetlen, durván beszél, verekszik,
- rongálja környezetét,
- több mint öt igazolatlan órája van.

A szorgalomból adott érdemjegyek feltételei:

Példás érdemjegyet kap az a tanuló, aki

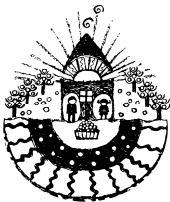
- igényli tudása bővítését, céltudatosan és ésszerűen szervezi meg munkáját,
- munkavégzése pontos, megbízható, rendszeres,
- minden tárgyban elvégzi feladatait,
- önálló a munkában, önellenőrzésre képes,
- kötelességtudata magas fokú, munkatempója állandó, mindig felkészül, figyel, érdeklődik,
- az iskolán kívüli ismeretanyagra is kiterjed érdeklődése,
- egyes iskolai tárgyakban a tananyagon felül is kiválóan teljesít.

Jó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- házi feladatait lelkiismeretesen elvégzi, figyel az órákon,
- rendszeresen és megbízhatóan dolgozik,
- ösztönzésre megfelelően teljesít és ellenőrzi önmagát,
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem árul el,
- az iskolai tananyag keretein belül marad érdeklődés.

Változó érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- nem rendszeresen dolgozik, teljesítménye ingadozó, figyelmetlen, pontatlan,
- önállótlan, csak utasításra kezd munkához, nem ellenőrzi önmagát,

- szétszórtság jellemzi, ritkán figyel valamire

Hanyag érdemjegyet kap az a tanuló, aki

- figyelmetlenül dolgozik, megbízhatatlan, feladatait nem végzi el,
- önállóan, önellenőrzésre nem képes,
- nem törődik kötelességeivel,
- érdektelenség, közöny jellemzi.

Az óráközi magatartás és szorgalom értékelése havonta, a tanulói közösség véleményét is megkérdezve történik. Az osztályzatok kialakításában részt vesz az osztályban tanító minden nevelő.

A szülőket a tanulók teljesítményéről, magatartásáról és szorgalmáról, személyiségének pozitív vagy negatív irányú változásáról rendszeresen tájékoztatjuk. A tájékoztatás történhet szóban (fogadóórán, családlátogatáson), vagy írásban (ellenőrzőn, üzenő vagy tájékoztató füzetben keresztül).

A jutalmazás és az elmarasztalás formái

Jutalmazzuk az iskolában azt a tanulót, aki

- hosszabb ideig tanúsított példamutató magatartást,
- szorgalmas, folyamatos, odaadó közösségi munkát végez,
- hozzájárul az iskola jó hírvének megőrzéséhez és növeléséhez
- rendkívüli teljesítményeket ért el (kerületi, fővárosi, országos helyezések)
- a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulóközösséget csoportos jutalomban részesítjük.

A jutalmazás formái:

- szóbeli dicséret,
- írásbeli dicséret,
- oklevél, kitüntetés,
- jutalom (könyv, különféle tárgyi jutalmak, kirándulás, táborozás, tandíjmentesség).

A dicséret iskolánkban használatos módjai:

- szóbeli dicséret
 - nevelőtestület előtt,
 - osztályfőnöki órán, osztályközösség előtt,
 - iskolai összejöveteleken (tanévzáró ünnepély, ballagás)
- írásbeli dicséret
 - osztályfőnöki dicséret (ellenőrzőbe, osztálynaplóba)
 - igazgatói dicséret (ellenőrzőbe, osztálynaplóba)
 - szaktanári dicséret (ellenőrzőbe, osztálynaplóba),
 - napközis nevelői dicséret (üzenő füzetbe, osztálynaplóba),
 - oklevél,
 - kitüntetés,
 - kerület, fővárosi, országos szintű elismerések

Iskolai kitüntetés

- Az év tanulója – Az a tanuló kapja, aki az adott tanévben a tanulmányi munkában, a versenyeken, a közösségi munkában a legjobb teljesítményt nyújtotta. Évente 2 tanuló (egy alsó és egy felső tagozatos) kaphatja meg. A kitüntetésre az osztályfőnökök – a tanulóközösség véleménye alapján – tesznek javaslatot. A döntés a Diákönkormányzat egyetértésével az iskolavezetés joga.
- Az év sportolója – Az a tanuló kaphatja meg, aki a tanév során a legkiemelkedőbb sportteljesítményt nyújtotta a kerületi versenyek alapján. A kitüntetésre testnevelő tanárok tesznek javaslatot. A döntés a Diákönkormányzat egyetértésével az iskolavezetés joga.

Az elmarasztalás elvei és formái

Az a tanuló, aki kötelességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi büntetésben részesíthető. A büntetés iskolánkban használatos módjai:

- szóbeli figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés, intés, rovás,
- igazgatói figyelmeztetés, intés, rovás,
- nevelőtestület elé idézés,
- Iskola-illetve diákbíróság elé idézés, fegyelmi tárgyalás
- szigorú megrovás,
- párhuzamos osztályba áthelyezés,
- áthelyezés másik iskolába (kivételes esetben),

Súlyosabb fegyelmi vétség esetén a Köznevelési törvény által megfogalmazott fegyelmi büntetés szabható ki.

2.6. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatainkat az alábbiakban határoztuk meg:

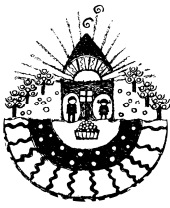
- a NAT-ban és a kerettantervben, valamint a helyi tantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása,
- valamint az ezekre épülő differenciálás.

E két feladatunk azt a célt szolgálja, hogy tanulóink

- a különböző szintű adottságaikkal,
- az eltérő mértékű fejlődésükkel,
- az iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- egyéb (érdeklődési körüket érintő) tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,
- spontán tapasztalataikkal összhangban

minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A különböző ismeretek elsajátítása során törekszünk a tanulók értelmi, önálló ismeretszerzési, kommunikációs, egészséges és kultúrált életmód iránti, cselekvési motívumainak, képességeinek a kialakításához, fejlesztéséhez.

Képzésünk tartalma az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó kultúra alapvető eredményeit foglalja magában, a tanulók életkori fejlettségi szintjéhez méretezett

- kiválasztással,
- elrendezéssel.

A tananyag feldolgozása, összefüggéseinek feltárása megalapozza a tanulók:

- műveltségét,
- világszemléletük, világképük formálódását,
- társas kapcsolatát,
- eligazodásukat saját testükön, lelki világukban,
- tájékozódásukat szűkebb és tágabb környezetükben.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Éppen ezért nevelési programunk összeállításánál az alábbi feladatoknak adtunk prioritást:

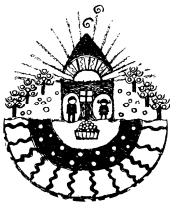
- a színes, sokoldalú
 - iskolai életnek,
 - tanulásnak,
 - játéknak,
 - munkának,
- fejlessze
 - a tanulók önismeretét,
 - együttműködési készségüket,
 - eddigi akaratukat,
- járuljon hozzá
 - életmódjuk,
 - motívumaik,
 - szokásaik,
 - az értékekkel történő azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

A helyi tanterveket is magába foglaló pedagógiai programunk alapja egy olyan közös gondolkodást kíván az iskolahasználók részéről, amelyben a tanulók képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban figyelembe véve, hogy az oktatás-nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Ezen célkitűzések alapján az alábbi konkrét pedagógiai feladatok köré csoportosítjuk a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos teendőinket:

Az értelmi nevelés területén elvégzendő feladatok:

- az önálló ismeretszerzéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése
- a megismerés képességének fejlesztése
- tapasztalati és értelmező tanulás elsajátítása
- az önismeret, a céltudatosság kialakítása

A tanulók erkölcsi nevelése területén elvégzendő feladatok:

- az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása,
- a tanulók közösségére és önmagukra irányuló helyes cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása,
- a szociális kompetenciák figyelembe vételével, a pozitív szokások kialakulásának, gyarapításának segítése,
- a tanulók demokratikus, állampolgári magatartásformákra történő felkészítése.

Az egészséges és kulturált életmódra nevelés területén elvégzendő feladatok:

- az egészséges életmód ismérveinek megismertetése a tanulókkal,
- a tanulói önértékelés rendszeressé válása a nevelő munka során is,
- az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása,
- az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

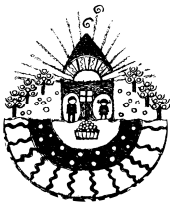
2.7. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A pedagógiai program szempontjából iskolánk keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- tanórák
 - szaktárgyi órák
 - osztályfőnöki órák
 - fakultációk
 - önképzőkörök
- tanórán kívüli foglalkozások
 - napközi
 - klubnapközi
 - tanulószoba
 - szakkörök
 - kirándulások
 - történelmi játszóház
 - Családi Nap
- diákönkormányzati munka
- szabadidős tevékenység

A tanórán megvalósítható közösségfejlesztési feladat

- törekedjünk a tanulás támogatására, kölcsönös segítségnyújtással, ellenőrzéssel, tanulmányi és munkaerkölcs erősítésével,
- segítjük a tanulók kezdeményezéseit, a közvetlen tapasztalatszerzést,
- a közösségi cselekvések kialakítását segítjük, fejlesztjük (példamutatással, helyes cselekvések bemutatásával, bírálat, önbírálat segítségével),
- fejlesztjük a tanulók önállóságának, öntevékenységének képességét,
- törekedjünk olyan kollektíva kialakítására, amely összehangolt követeléseivel és nevelési eljárásaival az egyes osztályokat vezetni, és tevékenységüket koordinálni tudja,
- különböző változatos munkaformákkal (csoportmunka, differenciált, egyéni munka, kísérlet, verseny) az együvé tartozás, az egymásért való felelősség érzését erősítsük,

A tanórán kívüli foglalkozások közösségfejlesztési feladata, hogy

- nevelje a tanulókat az önellenőrzésre, egymás segítésére és ellenőrzésére,
- átgondolt játéktervvel és a tevékenység pedagógiai irányításával biztosítsák, hogy a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösséget, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését,
- a sokoldalú és változatos foglalkozások (zenei, képzőművészeti, tánc, kézművesség) járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez,
- a séták, kirándulások mélyítsék el a természet iránti tiszteletet, és a környezet iránti felelősség érzését.

A diákönkormányzati munka közösségfejlesztési feladata

- jelöljön ki olyan közös érdekeken alapuló közös és konkrét célokat, amellyel nem sértik az egyéni érdekeket,
- fejlessze a meglévő vagy hagyományokon alapuló közösségi munkákat, közösségépítő tevékenységeket,
- a régi tevékenységek mellett új hagyományokat teremtsen,
- törekedjen a közösség iránti felelősségtudat kialakítására, fejlesztésére,
- alakítson ki (fejlesszen) olyan közösséget, amely büszke saját közösségének sikereire, értékeli más közösségektől megkülönböztető tulajdonságait.

A szabadidős tevékenység közösségfejlesztő feladata

- építsen ki jó kapcsolatot az adott korosztállyal, szüleikkel, külső szakemberrel,
- erősítse a csoporton belüli kapcsolatokat,
- fejlessze a csoportokban végzett közös munka során az önismeretet, az önfegyelmet, az együttműködést,
- a tevékenységformák kialakításában törekedni kell arra, hogy a résztvevők adottságára építve érdeklődésük ne alkalmanként, véletlenszerűen érvényesüljön, hanem tartós aktivitásra ösztönözzön,
- segítse olyan csoportok kialakítását, amelyek az emberi kapcsolatok pozitív irányú elmélyítése mellett hatnak az egész személyiség fejlesztésére.

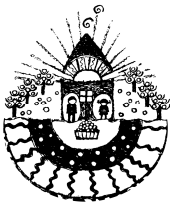
A közösségfejlesztés pedagógus és tanuló feladata is. Az iskola valamennyi dolgozójának figyelembe kell vennie mindennapi munkája során, hogy példaként áll a diákok előtt megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával.

2.8. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A megváltozott világunkban a családok kevésbé látják el a régi feladatukat (szocializáció, védő funkció). Megnőtt az iskolával szembeni társadalmi elvárás. Nagyon fontosnak tartjuk a beilleszkedési, magatartási, problémákkal küszködő tanítványaink fejlesztését, mert a problematikus tanuló nemcsak saját fejlődésének, hanem közössége fejlesztésének is gátjává válhat.

Az iskola feladata:

- a tanuló személyiségének és környezetének megismerése, a problémák gyökerének feltárása

- a fejlesztő módszerek megbeszélése, egyeztetése a családdal
- a megfelelő beilleszkedés hatékony segítése.
- Felzárkóztató programok szervezése a gimnázium első osztályában

Ennek érdekében fejleszteni szükséges:

- a gyermek önismeretét,
- önbizalmát,
- emberismereti jártasságát,
- együttműködési, kapcsolatépítési képességét,
- szerepelni tudását,
- önmenedzselését,
- hiteles énközlését, énkifejezését,
- konfliktuskezelői képességét,
- segíteni kell a szülőket a családi, nevelési konfliktusok megoldásában.

A fejlesztés színterei:

- az adott iskola tanulói közössége (iskolai programokon, pl. farsang, gyermeknap),
- az osztályközösség (osztály különböző programjain, osztályfőnöki órán),
- szakköri foglalkozások,
- mentorálás, amely erősíti a személyes kapcsolatot pedagógus és tanítványa között.
- valamelyik művészeti ág oktatásában való részvétel (képzőművészet, zene, tánc, ének)
- az iskola dolgozói közül választott való rendszeres kapcsolat,
- osztályfőnökök pedagógiai beszélgetések során,
- fejlesztés iskolapszichológus vagy
- mentálhigiénés szakember, fejlesztő pedagógus segítségével

Az elérendő cél:

- magabiztosság,
- felelősségtudat,
- kezdeményezőkézség,
- csoportmunkára való alkalmasság,
- személyes függetlenség

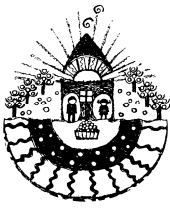
önállóan cselekedni és dönteni képes ifjú felnőtté válás

A magatartási problémák kezelésében a Nevelési Tanácsadó nyújt szakmai segítséget a nevelőtestület tagjainak, a rászoruló tanulóknak és szüleiknek, valamint az ifjúság védelmi felelős koordinálja a feladatokat a megváltozó életkori sajátosságok figyelembevételének következtében.

2.9. Fejlesztő program a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésére

Iskolánk e törvény szellemében alkotta meg az integrációs programját, melyet a 2/2005. (III. 1.) OM rendelet útmutatásai alapján hoztunk létre.

Az alapító okiratunk alapján intézményünk jelenleg a következő típusú SNI-s tanulókat fogadhatja:

852012 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (1-4. évfolyamon) – szakértői bizottsági vélemény alapján integráltan nevelhető- oktatható
- mozgáskorlátozott,
- megismerő funkciók és/ vagy a viselkedés fejlődésének rendellenességével küzdő (organikus okra visszavezethető, vagy organikus okra vissza nem vezethető) tanulók nevelése-oktatása.

852022 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (5-8. évfolyamon) – szakértői bizottsági vélemény alapján integráltan nevelhető- oktatható
- mozgáskorlátozott,
- és a megismerő funkciók és/vagy a viselkedés fejlődésének rendellenességével (organikus okra visszavezethető, vagy organikus okra vissza nem vezethető) küzdő tanulók nevelése-oktatása.

853112 Sajátos nevelési igényű általános iskolai tanulók nappali rendszerű nevelése, oktatása (9-12/13. évfolyamon) – szakértői bizottsági vélemény alapján integráltan nevelhető- oktatható
- mozgáskorlátozott,
- és a megismerő funkciók és/vagy a viselkedés fejlődésének rendellenességével (organikus okra visszavezethető, vagy organikus okra vissza nem vezethető) küzdő tanulók nevelése-oktatása.

A NAT alkalmazása a sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók iskolai oktatásában

A NAT a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának alapidokumentuma is, az abban kiemelt fejlesztési feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A pedagógiai programunkban és helyi tantervünkben figyelembe vesszük:

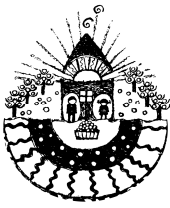
- Az SNI - s tanulóakra vonatkozó törvényi szabályozásokat, irányelveket
- A nevelési és oktatási célokat e gyermekekre vonatkozóan
- A szülők elvárásait
- A gyermekek egyéni sajátosságait, oktathatóságuk és nevelhetőségük szintjét
- A helyi és fenntartói minőségirányítási programot

Céljaink a sajátos nevelési igényű tanulók oktatása-nevelése terén

Iskolánk a testi, mozgásszervi fogyatékkal élő és ezért a nevelési, tanulási folyamatban tartósan akadályozott tanulóakra dolgozza ki a rehabilitációs és rehabilitációs programot. Illetve kötelezettségünk van a körzetünkben lévő magatartási, beilleszkedési és tanulási zavarral küzdő tanulók fogadására, azok egyéni bánásmódban részesítésére és foglalkoztatásukra.

A fenti tanulók esetében összhangra törekszünk az elsajátítandó tananyag és a képességeik között. Ennek érdekében a következőket tűzzük ki célul:

- A fejlesztés a számukra megfelelő tartalommal történjen
- A tananyag se terjedelemben sem nehézségi fokban ne terhelje meg őket
- A számukra kialakított rehabilitációs és rehabilitációs programok váljanak a helyi pedagógiai program részévé fogadásuk időpontjában
- A tananyagot, annak tartalmi elemeit a sajátos nevelési igénynek megfelelően kell igazítani a tanulókhöz
- Minél nagyobb fokú önállóságra neveljük őket, és a lehető legjobban készítjük fel őket a társadalomba való beilleszkedésre.

- Törekvésünk, hogy oktatásukat, nevelésüket ne csak a tanórákra korlátozzuk, hanem a tanórán kívüli tevékenységekben is biztosítsuk részvételüket

A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

E tanulói kör biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonságai eltérnek ép társaiktól, ezért nevelhetőségük, oktathatóságuk az átlagtól eltérő tulajdonságokat mutat. Ezeket a különbségeket a helyi pedagógiai programunkban a következő módon vesszük figyelembe:

- Feltérképezzük a képességek módosulásának fokát, mértékét
- Ennek megfelelően sajátos ütemben való haladásukat biztosítjuk
- Egyénre szabott követelményrendszert dolgozunk ki számukra
- Nagyobb mértékű differenciálást építünk be az egyéni fejlesztési programjukba
- Speciális eljárásokat alkalmazunk fogyatékoságuknak megfelelően
- Változatos pedagógiai eljárásokat veszünk igénybe úgymint: fejlesztés, korrekció, terápiák, habilitációs és rehabilitációs foglalkozások
- Egyénre szabott, képességekhez igazított értékelési rendszer kidolgozása, alkalmazása

Egyes pedagógiai módszerek alkalmazásához gyógypedagógus, konduktor együttműködésére lesz szükség, mert e speciális eljárások kidolgozásában ők kompetensek.

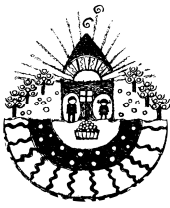
A fenti tevékenységeket meghatározó tényezők

Oktathatóságukat és nevelhetőségüket komplex módon vesszük figyelembe, melyet a szakértői vélemény alapján alakítunk ki. A főbb tényezők a következők:

- A fogyatékoság súlyossága (teljes, vagy részleges)
- A fogyatékoság kialakulásának ideje
- A fogyatékos tanuló mentális, pszichés és egészségi állapota
- A kognitív funkciók állapota, működésük szintje
- A motoros funkciók állapota, szintje
- A megismerő funkciók állapota, szintje
- Szociális háttér

A speciálisan kidolgozott program megjelenik az iskolai dokumentumokban úgymint: pedagógiai program, helyi tanterv, minőségirányítási program, egyéni fejlesztési tervek. Ezek a dokumentumok tartalmazzák az SNI-s gyermekek fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket, értékelési irányelveket.

E program, egyéni fejlesztési terv kidolgozása a gyógypedagógus végzettségű szakember feladata. E szakembernek azonban szorosan együtt kell működnie az integrációs oktatásban résztvevő pedagógusokkal.

A szükséges pedagógiai feltételek biztosítása a sajátos nevelési igényű tanulók számára

A sikeres nevelés, oktatás és fejlesztés biztosításának pedagógiai feltételeit a közoktatási törvény szabályozza. Ennek értelmében biztosítani kell a speciális, a fogyatékoság típusának megfelelő tantervet, tankönyveket, tanulási segédleteket. A speciális igényeknek megfelelő szakembert. Esetünkbe a gyógyászati valamint a tanulást, életvitelt segítő technikai eszközökről, illetve az akadálymentesítésről kell gondoskodnia a fenntartónak a törvény értelmében.

A testi fogyatékos (mozgáskorlátozott) tanulók

A mozgás minden kisgyermek tapasztalatszerzési lehetőségére hatással van, befolyásolja személyiségfejlődését is. A sérült gyermek esetében a mozgásos tanulás lehetősége módosul. Mások a környezetéről, a saját testéről szerzett tapasztalatai, mint az ép mozgású társainak. A mozgásállapot tartóssága, visszafordíthatatlansága is befolyásolja a fejlődésmentet. Ez nem ritkán az átlagostól eltérő pszichés, szociális és fizikai szükségleteket teremt.

A jelentősen eltérő kóreredit és károsodás miatt a mozgáskorlátozottság egyénileg is sok eltérést mutat. Ebből eredően a tanulók más-más személyiségfejlődési utat járnak be. Nevelhetőségüket meghatározza, hogy tapasztalatszerzési lehetőségeik beszűkültek, a környezethez való alkalmazkodásukban gátoltak. A hely- és helyzetváltoztatás, az önkiszolgálás, a kézfunkció, a manipuláció, a tárgy- és eszközhasználat, a grafomotoros teljesítmény, illetve a verbális és nonverbális kommunikáció eltérő mértékű akadályozottsága az iskolai képzés egész időtartama alatt megkívánja az egyénre szabott módszerek, eljárások, technikák és eszközök, valamint a pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció és a fizikai korlátozottságot csökkentő környezeti adaptáció alkalmazását.

Speciális tanterv mozgáskorlátozott, testi fogyatékos tanulók tantárgyi oktatásához

Kiemelt fejlesztési feladatok

A kiemelt fejlesztési feladatokat a fogyatékos tanulók mentális állapotára tekintettel alkotjuk meg. Ezek a következők:

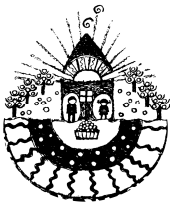
- Énkép, önismeret
- Információs és kommunikációs kultúra
- Tanulási technikák
- Testi és lelki egészség
- Felkészülés a felnőtt lét szerepeire
- A lehető legnagyobb önállóság elérése.

A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek mindenkor a tanulók fejlődésének függvénye. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó ajánlások alapján a következő speciális tartalmakat építjük be

Magyar nyelv és irodalom

Az olvasás- és írástanítás - a helyesírásra és a tartalomra koncentrálna - az egyénnek megfelelő tempó és segédeszköz kiválasztásával történjen. Egyes tanulóknál a gépi írás elsajátítása teremt

lehetőséget az írásbeli kommunikációra. Mivel a beszéd formája a sérülés függvénye, ezért annak a tartalmi részére kerüljön a nagyobb hangsúly.

Élő idegen nyelv

A nyelvtanulás a továbbtanulás, a későbbi munkavállalás, az önbizalom növelésének fontos eszköze, ezért minden esetben szükség van a megszerzett nyelvtudás gyakorlati felhasználhatóságának egyénre szabott megfogalmazására.

Az olvasási és írásnehezőségekkel küzdő gyermekek esetében az auditív tanulási módszerek nagyobb eredményességet tesznek lehetővé.

Matematika

Kiemelten szerepe van a tanítás során a sokoldalú érzékleti megerősítésnek.

A geometriai anyag gyakorlati részének tanítása a mozgásállapottól függően egyéni elbírálás alapján történjen, a sérültségnek megfelelő, egyénre adaptált eszközök használatával, mert ezek át tudják segíteni a tanulót a technikai nehézségeken.

Ember és társadalom

Szükség van a társadalmi tapasztalatszerzés hiányainak pótlására.

Meg kell ismertetni a tanulókkal a mozgáskorlátozottakra vonatkozó jogszabályokat és érdekvédelmi szerveződéseket.

Ember a természetben. Földünk és környezetünk

Az embertani, egészségügyi ismeretek tartalmazzák a tanuló diagnózisának ismeretét, az ezzel kapcsolatos egészségügyi feladatok és problémák kezelését.

Amennyiben a tanuló mozgásos ismeretszerzése gátolt, segédeszközök igénybevétele, a tanulási környezet megfelelő alakítása teremti meg a tapasztalás lehetőségét.

Művészetek

A mozgáskorlátozott tanuló harmonikus fejlődésének és önkifejezésének egyik fontos eszköze a zene, a mozgás a dramatikus interakció és az alkotás.

A felmentés bármely formája indokolatlan, minden esetben meg kell keresni azokat az eljárásokat, módszereket, testhelyzeteket, eszközöket, amelyeknek segítségével a tanuló alkotni képes.

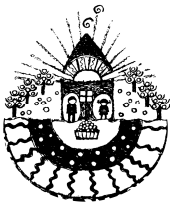
Informatika

Az informatika tanítása szükség esetén az egyénre szabott, adaptált eszközök (pl. speciális egér, klaviatúravédő stb.) alkalmazásával történik.

Az információs-kommunikációs technológiák megismertetése, azok tanulóhoz igazított egyéni használatának megtanítása segítségével válik lehetővé az információszerzés, az önálló tanulás, a tanulók életminőségének a javítása.

Életvitel és gyakorlati ismeretek

Olyan ismeretek, tevékenységformák és eszközök használatának megtanítása szükséges, amelyeket a tanuló hasznosítani tud szabadideje eltöltése, pályaválasztása, önálló felnőtt élete, illetve a társadalomba való beilleszkedés során.

A mozgásállapot alapján kitűzött célok határozzák meg az egyéni képességekhez igazodó feladatokat, az egyéni fejlődéshez szükséges eszközök alkalmazását, az önállóság elérését segítő praktikumok elsajátítását.

Az életminőség javítását az segíti, ha a tanuló megismeri és gyakorolja a gyógyászati segédeszközök használatát, karbantartását és a velük való közlekedést.

Mozgásnevelés

A műveltségi terület elemei és feladatai az alábbiak szerint módosulnak.

Elemek:

- a) A gyógytorna passzív és aktív eljárásai.
- b) A fizioterápia módszerei és eljárásai.
- c) Korrekciós és gyógyászati segédeszközök alkalmazása.
- d) Hidroterápia és egyéb terápiás eljárások.
- e) A testnevelés mozgásanyagának (gimnasztika, torna, atlétika, testnevelési és sportjátékok) sérülés specifikusan adaptált formái.
- f) Adaptált sportfoglalkozások.
- g) A mindennapos tevékenységek végzésére való mozgásos felkészítés és adaptív eszköz használatának megtanítása.

2.10. A tehetség képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség mindenkién ott szunnyad.

Iskolánkban kiemelt feladatnak tekintjük a tehetséges tanulók (tehetségek) felismerését és fejlesztésüket.

Minden pedagógus, de elsősorban az adott szaktanár és osztályfőnök feladata, hogy felhívja a figyelmet a tehetséges tanítványainkra, hogy megfelelően gondoskodhassunk a fejlesztésükről.

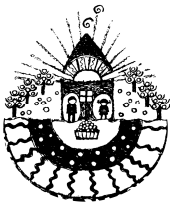
E tevékenység kiterjed a tanórai és a tanórán kívüli területekre egyaránt, és a legszorosabb együttműködést tételezi fel a családdal és a tehetségek fejlesztésével foglalkozó intézményekkel és szakemberekkel.

A tehetségfejlesztés lehetőségei iskolánkban:

- egyes tantárgyak magasabb óraszámában történő tanítása
- a tehetséges tanulók számára szakkörökön való részvétel (iskolai, kerületi, fővárosi),
- a versenyzés, versenyztetés különböző formáira való felkészítés lehetővé tétele,
- középiskolai felvételre való felkészítés, beiskolázás segítése
- személyes beszélgetések, a biztatás, a jutalmazás megfelelő formáinak megkeresése,
- kiugró tehetségek esetén olyan szakemberhez való irányításuk, aki megfelelő fejlesztésükről gondoskodik,
- emeltszintű érettségire felkészítés
- a művészeti foglalkozások a tehetség és a képesség kibontakoztatásának lehetőségeit biztosítják.

2.11. A gyermek és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Ez a terület átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő – óvóintézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, örködjön a veszélyeztetett, a hátrányos helyzetű gyerekek elviselhető életlehetőségei felett.

A gyermek- és ifjúságvédelemi munkát az iskolánk gyermekvédelmi felelőse koordinálja. Folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével és az osztályfőnökökkel. Az osztályfőnökökkel közösen családlátogatásokon vesz részt a veszélyeztető okok feltárása érdekében. Kapcsolatot tart a különböző gyermekvédelmi szervezetekkel.

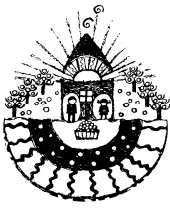
A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a gyerekek elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) kielégítése a családban,
- az egészséges fejlődésükhöz szükséges nevelési légkör elősegítése a családon belül és a családon kívül,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás biztosítása az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül és az iskolafogászati rendeléseken,
- a tanuló intézményes ellátása, az iskola valamennyi szolgáltatásának biztosítása a tanulók igényei szerint (ügyelet, fejlesztő foglalkozás, felzárkóztatás, étkezés, stb.),
- segélykérelmek támogatása, és az ezzel kapcsolatos tanácsadás a család szociális és anyagi helyzetétől függően,
- segítségnyújtás az értelmes szabadidő eltöltéséhez, a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő rendezvényeken történő részvételhez,
- a tanulók eredményeit, a rendszeres iskolába járást folyamatosan ellenőrizni kell, szükség esetén szabálysértési eljárást kell kezdeményezni!
- a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók fokozott figyelemmel kísérése (felmérés évente, nyomon követés)

A gyermeket veszélyeztető helyzetben minden pedagógusnak gyors és hatékony intézkedést kell tenni!

Meg kell vizsgálni:

- hogy a családi minta, törődés, érzelmi kötődés mennyire szolgálja a tanuló erkölcsi, érzelmi, értelmi fejlődését,
- hogy milyen kortárs csoportokban vesz részt, mennyire ellenőrzött a tevékenysége, szabad mozgása,
- hogy használ-e a tanuló egészségére káros anyagokat, szereket, folytat-e korára, fejlődésére káros életmódot,
- folyamatos ellenőrzést igényel a hátrányos helyzetű és a veszélyeztetett környezetben nevelkedő gyermekek otthoni életformája, ellátása, pihenése,
- fontos a rendszeres segítségnyújtás tanulmányaik befejezése, pályaválasztásuk és eredményes beiskolázásuk érdekében,
- a tanuló szociális helyzetét – ha szükséges – segélyekkel, egyéb támogatásokkal is javítani kell,
- nagyon fontos, hogy a hátrányos helyzetű gyermekeket bekapcsoljuk az iskolai tevékenységekbe (felzárkóztatás, tehetség gondozás, sport) és az iskolán kívüli kortárs csoportok tevékenységébe (táborozás, kulturális és egyéb programok),
- olyan érzelmi kötődést kell biztosítani, amelyben a gyerekek őszintén feltárhatják problémáikat.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében az iskola együttműködik:

- Nevelési Tanácsadóval,
- Gyermekjóléti Szolgálattal,
- Családsegítő szolgálattal,
- Polgármesteri Hivatallal,
- gyermekorvossal, iskolaorvossal,
- védőnővel.
- Iskola pszichológussal

Segítségnyújtás formái:

- étkezési kedvezmény
- tankönyv hozzájárulás
- alapítvány bevonása
- hagyományos ünnepek megünneplése
- választékos szakköri kínálat
- korrepetálás, tanuló szoba, napközi
- állandó kapcsolattartás a szülőkkel

2.12. A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatását segítő program

Azokkal a tanulókkal, akik egyéni képességeik, hiányosságaik miatt nem képesek együtt haladni a közösséggel, nem teljesítik a továbbhaladási követelményeket az alábbiak szerint foglalkozunk. Célunk, a megfelelő pedagógiai módszerek, eszközök alkalmazásával, a tanulók felzárkóztatása a képességeiknek megfelelő szintre.

A tanulási nehézség szintje alapján:

- Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók (részképesség zavaros tanulók)
- Integrációs felkészítésben résztvevő tanulók
- Sajátos nevelési igényű (SNI-s) tanulók

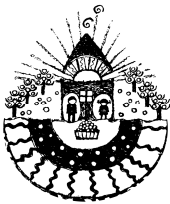
Tanulási nehézségekkel küzdő tanulók

Feladataink a felzárkóztatás érdekében:

- Diagnosztizálás, első évfolyamon a Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszerrel (DIFER) mérjük a tanulókat. A továbbiakban a Nevelési Tanácsadó felé továbbítjuk a problémás eseteket.
- Szakellátás biztosítása (logopédus, fejlesztőpedagógus, iskolapszichológus).
- Fejlesztő foglalkozások szervezése a Nevelési Tanácsadó szakvéleményében javasoltak alapján.

Nevelési program:

- Szükség esetén speciális ellátás felé irányítás.
- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése (differenciálás).
- Az egyéni differenciált képességfejlesztő foglalkozásokon felzárkóztatjuk a tanulókat.
- Egyéni foglalkozások megszervezésével is segítjük a tanulókat.

- Helyes tanulástechnikák megismertetése, alkalmaztatása.
- Napközibe, tanulószobába irányítás.
- A tanulás hatékonyságát növelő csoportfoglalkozások szervezése.
- Szükség esetén biztosítjuk a szóbeli számonkérés lehetőségét.
- A tanulót a képességeinek megfelelően differenciáltan értékeljük.
- Szakvélemény alapján, szülői kérésre mentesítjük a tanulót az osztályozás és értékelés alól.

A feladatok végrehajtásáért felelős: pedagógusok, logopédus, fejlesztő pedagógus, pszichológus.

Feladatok:

- a) A károsodott mozgási és tartási funkciók helyreállítása, korrekciója, kompenzációja.
- b) A mozgásszerv rendszer optimális működőképességének biztosítása.
- c) Az állapotromlás, másodlagos károsodások megelőzése.
- d) A motoros képességek fejlesztése, fizikai kondíció növelése, egészséges életre nevelés, mozgásigény, mozgástudat kialakítása.
- e) A reális mozgásos éntudat kialakítása, önálló életvitelre elő- és felkészítés.
- f) Tehetség gondozás különböző adaptált sportfoglalkozásokon keresztül.

2.13. Integrációs (együttnevelő) oktatási programunk

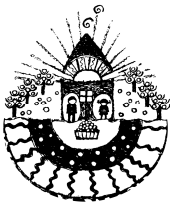
(Normál tanterv szerint, normál tantervű osztályainkban.)

Az integrációs oktatási program során az eltérő családi háttérrel rendelkező, különböző képességű és fejlettségű gyermekeket együtt fejlesztjük annak érdekében, hogy a társadalmi párbeszéd, valamint a társadalmi mobilitás valóságos keretet kapjon az oktatás-nevelés rendszerén belül.

Az integrációs (együttnevelő) minőségi oktatást biztosító programunk jellemzői:

Egyrészt olyan oktatásszervezési keret,

- amely intézményünkben lehetőséget biztosít minden gyermek számára képességei kibontakoztatásához,
- amelyben minden tanulónk előzetes, otthonról hozott tudását és kultúráját értékékként képviselheti, kamatoztathatja,
- amelyben a gyerekek egymást segítő közösségei születnek (tudatosan fejlesztjük az interperszonális és csoportszociális készségeket),
- amelyben a szülőt, a családot, mint partnert vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe (tudatosan fejlesztjük a család, az iskola és a gyermek közötti kommunikációt),
- amelyben tudatosan építjük ki az előítéletek csökkentésére, megszüntetésére alkalmas együttműködő, elfogadó környezetet,
- amelyben tudatosan teremtünk lehetőséget az oktatás ügyében érintett intézmények együttműködésére (óvoda, általános iskola, középiskola, családsegítő szervezetek, kisebbségi és helyi önkormányzatok, kulturális és civil szervezetek),
- amelyben a tanulókövetést az iskolai hatékonyság visszajelzéseként kiemelt eszközként kezeljük

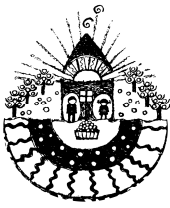
- másrészt olyan kompetenciák jellemzik az intézmény pedagógusait, mint pl. széleskörű módszertani repertoár,
- egyéni különbségekre figyelő egyénre szabott pedagógiai eszközök és oktatási mérőrendszerek ismerete,
- az együttműködés órai és intézményi kereteken túlmutató jellegéből fakadó tanári szerepbővülés elfogadása,
- az iskolában megjelenő különböző kultúrák ismerete, egyenértékűként való elfogadása, kezelése.

A fenti területek mindegyikén nem lehet máról holnapra érvényesíteni a minőségi integrációs (együttnevelő) oktatás kritériumait. Ezért – tudva azt, hogy egy jól működő rendszerben minden területen érvényesíteni kell a kritériumokat – négy olyan területet jelölünk meg, amelyek kiindulási alapját képezik egy komplex integrációs pedagógiai rendszer kiépítésének.

Ezek tehát:

- **Az osztályba sorolás szempontjai**
Az, hogy milyen módon soroljuk osztályba, tanulócsoporthoz a gyerekeket alapvetően meghatározhatja az integrációs célkitűzéseink sikerét. A heterogenitás fő elvként alkalmazása nagy felkészültséget igényel a pedagógus részéről. Fontos, hogy nem a gyerekeket kell a pedagógushoz igazítanunk, hanem a pedagógusnak kell önmagát fejlesztenie, hogy jól boldoguljon heterogén csoportokkal is.
Ide soroljuk a különböző diagnosztikai mérések alkalmazását a garantáltan heterogén csoportok kialakítása, a kudarcveszélyek, fenyegetettségek megismerésére, illetve a fejlesztési tervek megalkotása érdekében.
- **Tanulási – tanítási módszerek**
Az osztályon belüli csoportbontást és szempontjait, az együttműködés minden lehetséges és szükséges formájában alakítjuk ki, az önálló és a kiscsoportos tanulási formákat (differenciáló, kooperatív technikák, projektmódszer, témanap, témahét) alkalmazását, alkalmazni tudását az integráció alapvető lehetőségének tartjuk.
Arra törekszünk, hogy a tanulás, a tanítás, a tananyag a közösség számára megélt, megtapasztalt, átlátható, ismeretanyagból induljon ki (motiváltság).
- **Együttműködésen alapuló értékelési rendszer**
Óriási erőforrásokat szabadíthatunk fel, ha együttműködünk a szülői házzal, a gyermekjóléti szolgálattal, jól működő civil szervezetekkel, melyek segítségével mentor-, patrónusrendszer alakítható ki, és működtethető.
- **Az együttműködésen alapuló értékelési rendszer**
A gyermek nevelésében érintettek bevonásával (család, gyerekek) alakítunk ki olyan értékelő rendszert, amely hatékonyan segíti, a tanulási folyamatot (például napindító, -záró beszélgető kör, osztályzás melletti szöveges értékelés, egyéni fejlődési napló stb.)
Az értékelést nem szűkítjük a tantárgyi osztályozásra, nem fogalmazzuk meg a magatartás-szorgalom besorolásaival sem.

Műhelymunka – továbbképzési koncepció, terv

Alapvető követelménynek tartjuk az egyes gyerekek, gyerekcsoportok nevelésében érintettek együttgondolkodását, a szakmai egyeztetést, az előre haladás szükséges és lehetséges útjainak tisztázását.

A nevelőtestületet érintő, anyagi következményekkel is járó szakmai döntések meghozatala, pl. a továbbképzés irányainak meghatározása, a prioritások eldöntése is része az együttnevelést is jelentő szakmai vállalkozásunknak, az iskolafejlesztési törekvéseinknek.

Az integrációs (együttnevelő) programunk fenti jellemzői az intézmény pedagógiai rendszerének egészét áthatják.

A fenti kritériumoknak az alábbi területeken szükséges érvényt szereznünk egy valóban hatékony integrációs program megvalósításának érdekében.

Az iskolába való bekerülés

Ide tartoznak azok az elemek, amelyek a különböző szociális, kulturális, etnikai háttérű családokkal folytatott kommunikáció jellegét meghatározzák. Amelyek lehetőséget adnak arra, hogy a családokat már az elején valóban partnerként kezeljük, igényeiket felmérjük, számba vegyük. Ide tartozik a küldő intézményekkel, az óvodával fenntartott szorosabb kapcsolat is, illetve az iskola külvilág felé bonyolított kommunikációs formái: nyílt napok, hívogató kiadványok, családi előkészítő programok, stb. Középiskolában a követelményrendszer pontos meghatározása, központi felvételi írásbeli, illetve személyes elbeszélgetés, kreativitás felmérése.

Képességfejlesztő programok – képességkibontakoztatás

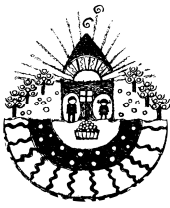
Az integratív oktatási programunk képességfejlesztési tevékenységei - tantárgyi - nem tantárgyi, tevékenység-központú programok, komplex művészeti fejlesztés, tematikus napok – szükségszerűen mozdulnak el az egyéni képességkibontakoztatást lehetővé tevő eszközeink irányába.

Közben az interperszonális képességeket is tudatosan fejlesztjük, hiszen egy heterogén csoportban a különböző gyermekek megfelelő fejlesztéséhez elengedhetetlen az egyéni nyomon követés, és fejlesztési tervek alkalmazása.

A nem klasszikus iskolás rutinokra, képességekre épülő, tevékenység-központú, művészeti jellegű fejlesztő foglalkozások egyformán új terepet (tanulnivalót és sikereket) jelentenek a gyerekeknek. Ezek sikert, megbecsülést hozhatnak az egyébként nehezen boldogulóknak. Fenti technikák kisiskoláskori fejlesztő hatása a tanulási képességek kialakulásában erősebb, mint a közismereti oktatáshoz kötődő gyakorlás, "korrepetálás". Azt gondoljuk, hogy vonzerőt képviselnek a középosztálybeli családok számára.

Tanórán kívüli, szabadidős tevékenységek

A szervezett szabadidős programjaink a kulturális alapttechnikák, a művelődést (mint életforma), a közösségi értékek elsajátítását teszik lehetővé, ezek illeszkednek az iskolás tevékenységekhez. Nem szakítjuk ki a családból a gyerekeket, de alternatívát, lehetőséget mutatunk. Jó lehetőség a család, a környezet bevonására, megismerésére is. Ilyen lehetőséget képviselnek a művelődést, tanulást szolgáló kiegészítő programjaink, rendezvények; a teljes napközis program, szakköreink, stb. a Családi nap rendezvényei, Klub napközi, táncház, kézműves rendezvények.

Az iskola falain túlmutató kezdeményezések

A családokkal, a helyi környezettel, valamint a kapcsolódó intézményekkel (önkormányzat, kisebbségi önkormányzat, civil szervezetek, óvodák, középiskolák, családsegítő szolgálatok stb.) valóban partneri viszonyt kialakító integráló iskola kívánunk lenni, s jelentős szerepet szeretnénk nyerni a település kulturális életében.

A rendszerből való kilépés, kisodródás, továbblépés

A gyerekek egyéni fejlesztési tervének is megfelelően tudatosan, és célzottan alakítjuk az intézményváltás, esetleg az intézményen belüli továbbtanulás, valamint a sikeres, középiskolai beiskolázás rendszerének kialakítását.

Belső intézmények használata

Tapasztalataink szerint az integrációt nagyon erősen tudják támogatni azok a belső intézmények, amelyek a diákok, pedagógusok és szülők együttműködésének különböző formáit adják (pl. SZMSZ; vezetői, nevelőtestületi hatáskörök, diákönkormányzat, különböző szintű értekezletek). Fontosnak tartjuk, hogy ezek ne kiüresedett formák legyenek, hanem élő együttműködési formái a különböző szereplők együttműködésének!

Személyi, tárgyi feltételek

Az integrációs célok szolgálatába állított szervezeti, iskolaszervezési feltételek, célirányos munkaerő-gazdálkodás, valamint a folyamatos forrásteremtés szintén fontos területei az integrációs kritériumok érvényesülésének.

Tananyag

Elfogadva és elismerve a kisiskoláskori képességfejlesztés szükségességének elsődlegességét, vállalunk kell a „közismereti dominancia” csökkentését. Jelentős szerepet kap - a helyi tanterveken belül - a *helyi tananyag* fogalma, sőt kialakítása.

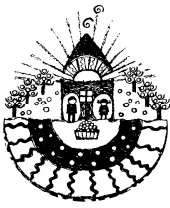
Fontos, hogy az együtt élő kisebbség kultúráját egyaránt kell oktatni a többségi társadalomhoz tartozó gyermekeknek is. A gimnáziumi tananyag meghatározása illeszkedik a NAT-ban meghatározott alapelvekhez, a kerettanterv kritériumainak megfelelően alakítottuk ki a helyi tantervet. Az egyes műveltségi területeken kialakítva a minimális és optimális követelményrendszert, a továbblépés feltételeit.

2.14. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánkban fokozatosan csökken a tanulólétszám, ezzel párhuzamosan nő a munkanélküli, a gyermeküket egyedül nevelő szülők száma, így az egyre nehezebb körülmények között élő tanulók száma is. Erre már évekkel ezelőtt felfigyeltünk, és igyekeztünk segíteni a hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Pedagógiai programunkban azokat a segítő tevékenységeket fogalmazzuk meg, amelyek a szociális hátrányok enyhítését, és a szociális kompetenciák fejlesztését szolgálják.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység **célja:**

segíteni a hátrányos helyzetű tanulók beilleszkedését az iskolai környezetbe

Hátrányos helyzetű tanulók:

- családi környezetükből adódóan,
- környezetük miatt,
- iskolai körülményeiket tekintve,
- csonka családban felnövő gyermekek,
- munkanélküli szülők gyermeke.

Átmenetileg hátrányos helyzetűek:

- áttelepült, beköltözött új tanulók,
- tartós betegség miatt

A szociális hátrányok enyhítését iskolánkban az alábbi tevékenységi formák szolgálják:

- felzárkóztató, tehetséggondozó programok szervezése,
- napközis, tanuló szobai ellátás biztosítása,
- szülők, családok nevelési, életvezetési gondjainak segítése,
- a tankönyvtámogatás elveinek, mértékének meghatározása,
- ingyenes tanulmányi kirándulások, táborozások, erdei iskola,
- drog- és bűnmegelőzési program,
- felvilágosító munka a szociális juttatások lehetőségéről szülői értekezleten, fogadóórán,
- pályázatok figyelése, részvétel a pályázatokon
- mentálhigiénés programok
- alapítványi támogatások

2.15. A szülő, tanuló és pedagógus együttműködésének formái, az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

Az iskola, mint oktató-nevelő intézmény csak akkor működhet eredményesen, ha a tanulói érdeklődésre épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket. Az iskolai nevelés, a gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és a pedagógus közösség koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés

alapja: a gyermek iránt érzett közös nevelési felelősség,

megvalósulási formái: a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység,

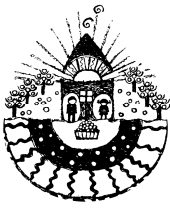
feltétele: a kölcsönös bizalom és tájékoztatás, az őszinteség,

eredménye: a családi és iskolai nevelés egysége és ennek nyomán kedvezően fejlődő gyermeki személyiség

Az együttműködés formái:

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkaterről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközgyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és faliújságon keresztül,

- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanuló és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatóságával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy az iskolaszékkel.

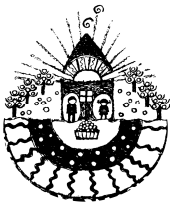
A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén, vagy az iskolai szintű szülői értekezleten,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Az iskola részéről:

- családlátogatás: feladata a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében,
- szülői értekezlet (előre tervezett, rendkívüli): feladata a szülők tájékoztatása:
 - az iskola céljairól, feladatairól és lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
 - az iskola és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
 - a szülők kérésének, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatóságához.
- fogadó óra: feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (Otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás, stb.)
- nyílt tanítási nap: feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.
- írásbeli tájékoztató: feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.
- szakkörök indítása: a tanuló gyakorolhatja a helyes viselkedési módokat, fejlesztheti képességeit.
- előadások szervezése: logopédus, nevelési tanácsadó, pszichológus, egészségügyi szakember meghívásával.
- közös kirándulások,
- pályaválasztási tanácsadás
- Nyílt Napok a középiskola iránt érdeklődők számára
- családi nap.

A szülők részéről:

- a sikerebb nevelő munka segítéséhez az alábbi közreműködési formákat várjuk el:
 - nevelési problémák őszinte megbeszélését, közös megoldását,
 - a gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérése
 - aktív részvétel az iskolai rendezvényeken
 - a családi nevelésben jelentkező nehézségek legyőzését
 - érdeklődő, segítő hozzáállást
 - őszinte véleménynyilvánítást
 - együttműködő magatartást
 - ötletnyújtást az előadások témáihoz
 - szponzori segítségnyújtást

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- közös rendezvények szervezése a szülők és a pedagógusok részvételével,
- szülői munkahelyeken üzemlátogatás,
- osztály – család közös hétvége, túrázással egybekötve,
- SZMK – osztály és iskolai szintű
- alapítvány

A tanuló és a pedagógus együttműködésének lehetőségei:

- DÖK képviselőinek részvétele a félévi osztályozó értekezleteken,
- DÖK-segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetésével, a diákok kéréseinek és kérdéseinek továbbítása,
- diákrendezvényeken (farsang, 9. osztályosok avatása, kirándulás, Janikovszky-nap, ...)
- a pedagógusok aktív részvétele,
- Arany-kréta: pedagógusok értékelése,
- az iskolai életet érintő kérdőívek kitöltése

2.16. Tanórán kívüli foglalkozások

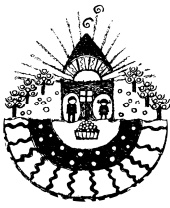
Az iskolai munka szerves része a tanórán kívüli foglalkozások. Iskolánk az alábbi tanórán kívüli foglalkozásokat kínálja. Az intézmény jellegéből adódóan a művészeti tevékenységek a szabadidő egészét áthatják.

Napközis foglalkozásokat szervezünk azoknak a tanulóknak, akiknek szülei nem tudják biztosítani gyermekük délutáni felügyeletét, felkészítését a másnapi tanítási órákra, nem tudnak számukra megfelelő szabadidős programot biztosítani.

Az alapozó szakaszban egy osztályból egy napközis csoportot szervezünk, amennyiben a szülői igények ezt lehetővé teszik. Ha vegyes csoportok kialakítására kerül sor, lehetőleg egy évfolyam tanulóit osztjuk be egy napközis csoportba. Több évfolyam tanulóiból csak szükség esetén alakítunk ki csoportot. A napközis csoportokat szakképzett tanítók, tanárok vezetik.

Kiemelt feladatunk a tanulók felkészülésének biztosítása, a korszerű tanulási módszerek megismertetése. Gyakorló feladatok összeállítása a tananyag megszilárdítására, az ismeretanyag kibővítésére. Törekedniük kell a tanulók jellemének, önismeretének fejlesztésére.

A napközis tevékenység fontos feladata a szabadidő tartalmas, hasznos eltöltésének megszervezése is. Ennek érdekében kulturális foglalkozásokat, technikai tevékenységeket, kézművesseget, sport- és játékfoglalkozásokat, tanulmányi sétákat szervezünk.

A művészeti foglalkozások (tánc, színház, képzőművészet) való irányítással tanítványaink személyiségének komplex művészeti fejlesztését valósíthatjuk meg.

Tanulószoa: Hetedik osztálytól szervezzük, ha igény és megfelelő számú jelentkező van rá.

Szakkörök: Érdeklődés szerint szervezzük a különböző korosztályú és évfolyamú tanulók köréből.

Az igényeket minden tanév elején felmérjük, és összehangoljuk a nevelőtestület vállalkozó kedvével, teherbírásával, a szülői közreműködés lehetőségeivel. A szakkörök kínálják a legtöbb lehetőséget a tehetséggondozásra, a képességfejlesztésre, a személyiség gazdagítására, a szociális kapcsolatok bővítésére.

A szakköri tevékenység egy tanévre választható, és csak indokolt esetben változtatható meg. A következő tanévben lehet más szakkört választani, illetve az előző évit folytatni.

Hitoktatás: Intézményünkben a szülők igényei alapján szervezik meg az egyházak a hitoktatást.

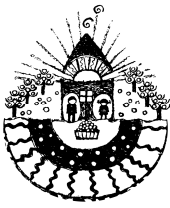
Sportkörök: Az iskolai sportélet színesítésére szolgálnak. Alapvető céljuk az állóképesség, ügyesség, fejlesztése, tehetséggondozás. Itt történik az egy-egy sportágban kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulók felkészítése is a különböző versenyekre. A sportkörökön előtérbe helyezük az egyes sportági tevékenységek fejlesztését.

Táborozás: Minden tanévben a tanulók igényeinek megfelelően szervezünk tábort

Tanulmányi kirándulások: Az osztályfőnökök az osztály éves programjába tervezik. Meghatározóan a tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretszerzést szolgálják.

Múzeumlátogatások: Lehetnek időszakos kiállítások látogatása, vagy tantárgyakhoz kötődő múzeumlátogatások. Múzeumpedagógiai programok.

Tematikus hét, témanapok: Fontos szervezeti formának tartjuk a kiegészítő ismeretek megszerzése, a tehetséggondozás, az egészségmegőrzés szempontjából. Olyan képességek fejlesztését is lehetővé teszi, amelyekre a mindennapi iskolai élet nem nyújt lehetőséget (életmódvizsgálatok, néprajzi és egyéb ismeretek, kísérletek, túrák, kirándulások, értékteremtő munkák végzése, stb.).

3. TANULÓI JOGVISZONY

3.1. Az iskolába lépés feltételei

Az első osztályba kötelesek vagyunk felvenni a kijelölt beiskolázási körzethez tartozó, iskolaérett tanulókat. Egyéni elbírálás alapján elsősorban további kerületi, de más kerületi lakosok gyermekeit is fogadni tudjuk.

Az első osztályok tervezése a szülők igényei alapján és hagyományaink szerint történik.

A gimnáziumi osztályba kerülés feltételei

Iskolánk tanulói nem válnak automatikusan a gimnázium tanulóivá, meg kell felelniük a gimnázium elvárásainak. Tanulmányi eredményük legyen jó rendű, érdekeljék a művészetek, fogadja el az iskola házirendjét. Vegyen részt a központi felvételi írásbeli vizsgán, valamint a Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium által szervezett kreativitást és tehetséget felmérő felvételi elbeszélgetésen. Mivel profilunk a művészettel történő nevelés, a tehetségfejlesztés, nem csak a tanulmányi eredményeket tekintjük döntőnek az alkalmasság megállapításában, hanem az irányultságot, érdeklődési körüket, olvasottságukat és elhivatottságukat iskola-polgárrá válásukban. 14 éves korban még csak a legritkább esetben tudja valaki mi szeretne lenni, ezért változhat is a tanulók irányultsága. Abban tudunk segítséget nyújtani diákjainknak, hogy érdeklődésüket kielégítjük szakkörök és fakultációk szervezésével.

Intézménybe lépés az iskola felsőbb évfolyamain

Iskolánk köteles felvenni a beiskolázási körzetünkbe költöző családok gyermekeit, ha a szülő igényli. Felvételnél megvizsgáljuk, hogy a tanuló tudásában iskolánk helyi tantervi követelményeihez viszonyítva mutatkozik-e eltérés vagy lemaradás. Amennyiben lemaradás mutatkozik a tantervi követelményekben, azt a megkezdett félév végéig – tanári segítséggel – folyamatosan pótolni kell.

Hasonló feltételekkel vehető fel a beiskolázási körzethez nem tartozó tanuló is.

Egy évfolyamon belül másik osztályba való átlépés feltételei azonosak a másik iskolából érkező tanulókéval.

3.2. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

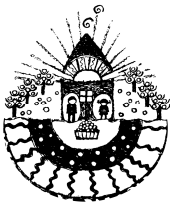
Az iskola magasabb évfolyamába léphet az a tanuló, aki a tantervi követelményeket legalább elégséges (2) szinten teljesítette.

Az **első négy osztályban** a továbbhaladásról a tanító javaslata alapján a szülő és a tanító közösen döntenek.

A többi évfolyamon **egy-két-három tárgyból való bukás esetén** lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanuló augusztus végén javítóvizsgát tegyen.

Háromnál több tárgyból való elégtelen osztályzat esetén a tanuló köteles osztályt ismételni.

Tartós betegség, vagy hosszabb külföldi tartózkodás után a tanuló osztályozó vizsgát tehet.

4. AZ ISKOLA HAGYOMÁNYAI

Az intézmény hagyományainak ápolása, ezek fejlesztése, bővítése, valamint az iskola jó hírnevének megőrzése, öregbítése az iskola minden tagjának joga és kötelessége. Hagyományaink, értékhordozók, s alapjai iskolánk sajátos arculatának.

Az ünnepélyek, megemlékezések a tanulók nemzeti identitástudatának fejlesztése, hazaszeretetének mélyítése, az egymás iránti tisztelet, türelem alakítására, a közös cselekvés öröme, az új közösségek formálására szolgálnak.

1. Rendezvényeink

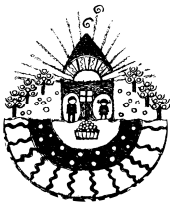
- Gólyatábor - gimnázium
- Tanévnyitó ünnepély
- Október 23.
- karácsony megünneplésének különböző formái
- Kommunista diktatúra áldozatainak emléknapja - gimnázium
- Március 15.
- Holocaust áldozatainak emléknapja - gimnázium
- Iskolahét, nap
- Szalagavató - gimnázium
- Janikovszky Éva emléknap
- Iskolánk tanítója, tanulója kitüntetés átadása
- Nyolcadik osztályosok búcsúztatása
- Ballagás - gimnázium
- Tanévzáró ünnepély

2. Iskolai programok:

- Nyílt napok, nyitott kapuk, kóstolgtató
- Tájékoztató beszélgetések szervezése a leendő első, ötödik és kilencedik osztályos tanulók szüleivel
- Családi nap
- Művészeti csoportok bemutatójának különböző formái
- Farsang
- Gyermeknap
- Iskolagyűlés
- klubnapközi
- sportversenyek
- táborok, tanulmányi kirándulások szervezése
- Tematikus hetek, napok, (projektek)

3. Tantárgyi hagyományok

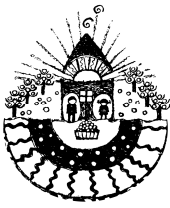
- A művészeti órák, foglalkozások elsődleges célja a személyiségfejlesztés. Iskolánkban cél, hogy minden tanuló megtalálja azt a tevékenységet, amelyben tehetséges és sikeres tud lenni. Ennek érdekében a komplex művészeti oktatás eszközeként szakköri keretben is folyik rajz-és vizuális kultúra oktatása, a művészetek keretén belül tánc, dráma, drámatörténet és médiaismeret tanítása.

- Minden évben megrendezésre kerülnek a különböző szaktárgyakhoz kapcsolódó tantárgyi versenyek.
- A hatékonyabb oktatás érdekében a számítástechnikai alapismeretek, technika és életvitel, idegen nyelv oktatása csoportbontásban történik. Idegen nyelvként az élet minden területén fontossá vált angol nyelv oktatása folyik, középiskolában megjelenik a második idegen nyelv is.
- Szeretnénk megvalósítani, hogy középiskolai tanítványaink a legszélesebb skálából választhassanak érettségi tárgyakat.

4. Kerülethez kötődő hagyományok

- Részt veszünk az ERNA rendezvényein
- Iskolánk kórusai részt vesznek az Éneklő Ifjúság hangversenyen
- Tanulóink indulnak a kerületi tanulmányi- és sportversenyeken, vetélkedőkön.
- Diákjaink részt vesznek a kerület által szervezett kulturális és művészeti programokon (kiállítások, projektek)
- A kiemelkedő eredményt elért tanulóink képviselik iskolánkat a kerületi Gálán

5. HELYI TANTERV

Az iskolánk helyi tanterve évfolyamonként (osztályonként) tartalmazza a kerettanterv által előírt:

- Tantárgyakat és azok óraszámait
- Tantárgyi minimumokat
- Tantárgyi optimumokat
- A kötelező és szabadon tervezhető órakereteket (óraszámokat)
- A kiemelt fejlesztési területeket

5.1. A helyi tanterv szerkezete

Az egyes tantárgyak tantervei évfolyamokra bontva jelenítik meg, a fejlesztési követelmények megvalósítását szolgáló, ajánlott tanulói tevékenységeket és azokat az ajánlott tartalmakat, témaköröket, amelyek a tevékenységek keretét adják. Az első két tanévet egy fejlesztési szakasznak tekintve a kerettanterv csak a második évtől határoz meg elvárható fejlesztési eredményeket.

A második és a harmadik évfolyam végén a következő tanévi fejlesztés feltételeit, a 4. évfolyam végén pedig a továbbhaladás feltételeit írja le.

A szabadon tervezhető órakeret elosztása az óratervekben:

Minden tanév előtt az előző tanév végi mérési eredmények alapján, és az adott osztály sajátosságainak, igényeinek, szükségleteinek megfelelően használjuk fel egy-egy osztály számára a rendelkezésre álló választható tantárgyra az óraszámot.

5.2. A tantárgyak követelményeinek teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeret felhasználása, az 1-4. évfolyamokon:

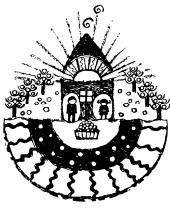
Az óratervek kialakítása az alábbi szempontok figyelembevételével történt:

- a közoktatási törvényben az általános iskola bevezető és kezdő szakaszára meghatározott kötelező óraszámok,
- a NAT műveltségi területekre előírt százalékos időarányok,
- az informatika tanításának kiterjesztése az alsó tagozat 4. évfolyamára,
- a 2003-as törvénymódosítás testnevelés óraszámokat érintő változása,
- az intézmények gyakorlatában általánosan elfogadott és használt tantárgyi rendszer,
- választási lehetőség a helyi sajátosságoknak, igényeknek való megfeleléshez.

Csoportbontás a 4. évfolyamon

Csoportbontásban oktatjuk:

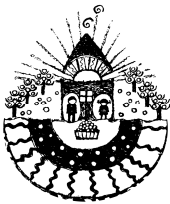
- az idegen nyelvet (az osztályok felezve vannak)
- az informatika tantárgyat (az osztályok felezve vannak)
- a technika és életvitel tantárgyat (4. évfolyamon, ha az órarendkészítést segíti)

Heti óraszámok az 1-4. évfolyamon osztályonkénti bontásban

Tantárgy / osztály	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b
Magyar nyelv és irodalom	9	9	9	9	8	8	7,5	7,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4
Informatika	-	-	-	-	-	-	1	1
Idegen nyelv	-	-	-	-	-	-	2	2
Környezet- ismeret	1	1	1	1	2	2	2	2
Ének	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Kötelező óraszám a törvény alapján	20	20	20	20	20	20	22,5	22,5
Szabadon-tervezett órák	Testnevelés és 0,5	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5
	1,5*	1,5*	1,5*	1,5*	1,5*	1,5*	1,5*	1,5*
Összes tanóra	22	22	22	22	22	22	24,5	24,5

* Minden tanév előtt az előző tanév végi mérési eredmények alapján, és az adott osztály sajátosságainak, igényeinek, szükségleteinek megfelelően használjuk fel egy- egy osztály számára a rendelkezésre álló választható tantárgyra az óraszámot.

A NAT műveltségterületeinek megjelenése a tantárgyak rendszerében

Jelen kerettantervi változat a NAT valamennyi műveltségterületének - alsó tagozatra meghatározott - fejlesztési tartalmait belefoglalja a fenti tantárgyak rendszerébe. A műveltségterületek és a tantárgyak megfeleltetését az alábbi táblázat mutatja.

A Nat műveltségi területei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom Ember és társadalom Művészetek: (Dráma és tánc) Informatika (Könyvtári informatika)	Magyar nyelv és irodalom
Matematika	Matematika
Informatika	Informatika
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv
Ember a természetben Ember és társadalom	Környezetismeret
Művészetek Ember és társadalom	Ének-zene
Művészetek	Rajz és vizuális kultúra
Életvitel és gyakorlati ismeretek Ember és társadalom Ember a természetben	Technika és életvitel
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport

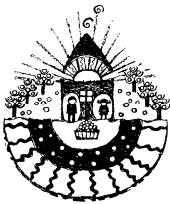
5.3. A tantárgyak követelményeinek teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeret felhasználása, az 5-8. évfolyam ajánlott tantárgyi rendszere és az óraszámok kialakítása

Az óratervek kialakítása az alábbi szempontok figyelembevételével történt:

- a közoktatási törvényben az általános iskola bevezető és kezdő szakaszára meghatározott kötelező óraszámok,
- a NAT műveltségi területekre előírt százalékos időarányok,
- a 2003-as törvénymódosítás testnevelés óraszámokat érintő változása,
- az intézmények gyakorlatában általánosan elfogadott és használt tantárgyi rendszer,
- Az 5. és 6. évfolyamon (az alapozó szakaszban) a rendelkezésre álló tanítási időkeret 25-50%-át nem szakrendszerű oktatás keretében, az iskolai alapozó funkciók hatékonyságának a növelésére kell fordítani a kt. 8.§ (3) alapján.
- választási lehetőség a helyi sajátosságoknak, igényeknek való megfeleléshez.

A továbbtanulásra való felkészítést támogatjuk azzal, hogy a 7. és 8. évfolyamon mindegyik osztályban 1 órával megnöveljük a matematika és magyar nyelv és irodalom órák számát. Ezeket az órákat a szabadon tervezhető órakeretből biztosítjuk.

Minden tanév előtt az előző tanév végi mérési eredmények alapján, és az adott osztály sajátosságainak, igényeinek, szükségleteinek megfelelően használjuk fel egy- egy osztály számára a rendelkezésre álló választható tantárgyra az óraszámot.

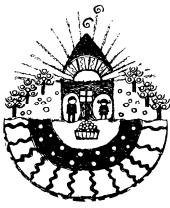
Csoportbontás az 5-8. évfolyamon

Csoportbontásban oktatjuk:

- az idegen nyelvet (az osztályok felezve vannak)
- a technika és életvitel tantárgyat (az osztályok felezve vannak)
- az informatika tantárgyat (az osztályok felezve vannak)

Heti óraszámok az 5-8. évfolyamon osztályonkénti bontásban

Tantárgy/ osztály	<u>5.a</u>	<u>5.b</u>	<u>6.a</u>	<u>6.b</u>	<u>7.a</u>	<u>7.b</u>	<u>8.a</u>	<u>8.b</u>
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeret	2	2	2	2	2	2	2	2
Idegen nyelv	3	3	3	3	3	3	3	3
Matematika	4	4	3	3	3	3	3	3
Informatika	1	1	1	1	1	1	-	-
Természetismeret	2	2	2	2	-	-	-	-
Fizika	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia és egészség-tan	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Kémia	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz	-	-	-	-	1,5	1,5	1,5	1,5
Ének	1	1	1	1	1	1	1	1
Rajz és vizuális kult.	1,5	1,5	1,5	1,5	1	1	1	1
Mozgókép-kultúra és média-ism.	-	-	-	-	-	-	1	1
Technika és életvitel	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés és sport	2	2	2	2	2	2	2	2
Ember és társadalom-ismeret, etika	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	1	0,5	0,5
Egészség-tan	-	-	1	1	-	-	-	-
Kötelező óraszám a törvény alapján	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	25
Szabadon-tervezett órák	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5	Testnevelés 0,5 Matematika 1	Testnevelés 0,5 Matematika 1	Testnevelés 0,5 Matematika 1	Testnevelés 0,5 Matematika 1	Testnevelés 0,5 Matematika 1	Testnevelés 0,5 Matematika 1

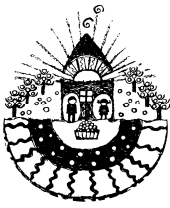
					Fizika 0,5	Fizika 0,5	Fizika 0,5 Informatika 1	Fizika 0,5 Informatika 1
	1,5*	1,5*	0,5*	0,5*	2*	2*	1*	1*
Összes tanóra	24,5	24,5	24,5	24,5	29	29	29	29

* Minden tanév előtt az előző tanév végi mérési eredmények alapján, és az adott osztály sajátosságainak, igényeinek, szükségleteinek megfelelően használjuk fel egy- egy osztály számára a rendelkezésre álló választható tantárgyra az óraszámot.

A NAT műveltségterületeinek megjelenése az 5–8. évfolyam tantárgyi rendszerében

Jelen kerettantervi változat a NAT valamennyi műveltségterületének – 5-8. évfolyamra meghatározott – fejlesztési feladatait befoglalja a tantárgyak rendszerébe. A műveltségterületek és a tantárgyak megfeleltetését az alábbi táblázat mutatja.

A Nat műveltségi területei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom (dráma)
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom	Történelem és állampolgári ismeretek (hon- és népismeret) Ember és társadalomismeret, etika
Ember a természetben	Természetismeret Fizika Biológia és egészségtan Kémia Egészségtan
Földünk – környezetünk	Földrajz
Művészetek	Magyar nyelv és irodalom (dráma) Ének-zene Rajz Mozgókép-kultúra és médiaismeret Testnevelés és sport (tánc)
Informatika	Informatika
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Technika és életvitel
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport (tánc)

5.3. Nem szakrendszerű képzés helyi rendszere

Az 5-6. évfolyamokon a tanórai foglalkozások 25%-ban nem szakrendszerű oktatás lép be a más tantárgyak időkeretéből átcsoportosított órakeretek (kötelező és szabadon választott) felhasználásával (2003. évi LXI. törvény, 2006. évi LXXI. törvény).

A közoktatásról szóló törvény 128.§-ának (19) bekezdése alapján a 2008/2009-2010/2011. tanítási évben megszervezhető úgy is, hogy az e célra felhasznált idő csak az összes kötelező óra 20%-át érinti (vagyis az 52. § (3) bekezdése b) pontja szerint 22,5 óra 20 %-át, heti 5 órát kell biztosítani).

Képzési forma célja

Az iskola alapozó szakaszában (5-6. évfolyam) az iskolai tudás illetve a tanítás folyamatának erőteljes tagozódása következik be, ezért a sikeres iskolai tanuláshoz szükséges kulcskompetenciák és képesség-együttesek megalapozása, kifejlesztése az alapvető célja a nem szakrendszerű képzési formáknak.

Kitüntetetten fejlesztendő kompetenciák

A nem szakrendszerű képzésben kiemelten fejlesztendő alapkészségek

olvasáskészség

- szövegértő, élményszerző olvasás, optimális használhatóságú olvasástechnika

íráskészség

- írásbeli közlés és kifejezés „kiírt” íráskészséggel

elemi számolási készség

- számírási készség, mértékegységváltások és négy számolási alpművelet

elemi gondolkodási képesség

- rendszerező, kombinatív, deduktív és induktív gondolkodási képességek

A nem szakrendszerű képzésben hangsúlyosan fejlesztendő kulcskompetenciák

anyanyelvi kommunikáció

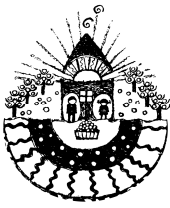
- szókincs
- szóbeli kapcsolattartás
- irodalmi és nem irodalmi szövegek megértése
- nyelvi stílusok érzékelése és adekvát alkalmazása
- kommunikációs helyzetek változatai

szövegértési-szövegalkotási kompetencia

- beszéd-készség, szövegek megértése, értelmezése és alkotása
- olvasás, írott szöveg megértése
- írás, szövegalkotás
- az ítélőképesség, az erkölcsi, esztétikai és történeti érzék

matematikai kompetencia

- számok, mértékek és struktúrák megértése, alkalmazása
- alpműveletek rutinos végzése
- rendező és kombinatív képesség
- érvek láncolatának megértése és hasonlóak alkotása

- a bizonyítás eszközei és törvényszerűségei
- matematikai, információszerzési eszközök hatékony alkalmazása
- tájékozódás az időben
- tájékozódás a térben
- tájékozódás a világ mennyiségi viszonyaiban
- a tapasztalatszerzés, a képzelet, az emlékezés, és a gondolkodás alpműveletei a matematikában és a verbális tevékenységekben

környezettudatosságra nevelés – természettudományi kompetencia

- fenntartható fejlődés
- állampolgári kötelességek
- személyes felelősség
- fogyasztás és erőforrások

a hatékony önálló tanulás, a tanulás tanítása

- írás, olvasás, számolás
- összpontosítás
- tanulás céljának mérlegelése
- saját tanulási stratégia
- közös munka
- támogatás kérése
- érdeklődés
- önállóság
- metakognitív kompetenciák
- könyvtári és más információforrások
- előzetes tudás mozgósítása
- csoportos tanulás módszerei
- jegyzetelési technikák
- forrásból tájékozódás, szelektálás, rendszerezés, felhasználás, új kontextusban alkalmazás

szociális kompetenciák

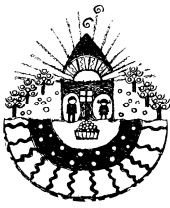
- értékorientáció
- egyéni és közösségi érdekek harmóniája
- közjó iránti elkötelezettség
- érzelmi intelligencia fejlődése
- konfliktuskezelés
- céltudatos együttműködés

esztétikai kompetenciák

- megismerés tudatossága
- tartalom és forma közti kapcsolat
- érzések, élmények kifejezésre juttatása

Az alapozó szakaszba iktatott kompetenciafejlesztéstől várt eredmények

- Kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása
- Tanulói hatékonyságot fokozó tanulásszervező technikák megismerése, begyakorlása
- A tanulás belső motivációjának megerősödése
- Tanulásban tanúsított aktivitás eredményjavító szerepének növekedése
- Előzetes ismeretek eredményesebb mozgósítása

- Problémamegoldási képesség komplex feladatok adta fejlesztése
- Az egyéni képességek sikerebb kibontakoztatása
- Információs és kommunikációs technikák eredményesebb alkalmazása
- Tanulási nehézségek sikerebb feltárása, egyéni bánásmód adta intenzívebb fejlesztési lehetőség

Nem szakrendszerű képzés feladatrendszere

Feladata

A nem szakrendszerű oktatás során az iskola igyekszik biztosítani az eltérő fejlettségi szinteken lévő tanulói számára az optimálisabb képzési környezetet. Az ebben a struktúrában kialakítandó tanulásszervezés biztosítja a tanulók számára a gondosan megszervezett differenciálás lehetőségét, amely peremfeltétele annak, hogy a társaikhoz és az optimális tantervi követelményekhez képest lemaradó tanulók felzárkózzanak és meghatározott időn belül elérjék a helyi tanterv elvárt követelményszintjét.

Alapelvek

Tanulóközpontú, differenciálást biztosító didaktikai módszerek.

Az életkori sajátosságokat maximálisan figyelembe vevő, játékos elemeket is tartalmazó tanítási környezet biztosítása.

Tevékeny tanulói magatartásra és fokozott aktivitásra építő pedagógiai hatásrendszer kialakítása.

Személyre szabott tanulási stratégiák kialakítása.

A tanulók részére folyamatos visszajelzés, értékelés.

Változatos tanulásszervezési megoldások alkalmazása.

Tanulásszervezés

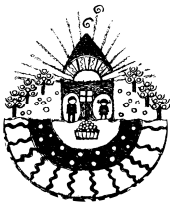
A nem szakrendszerű képzés jellemzője az alsó tagozaton alkalmazottak folytatásaként a tanítói tanulásszervezés.

Főbb jellemzők:

- a diákok fejlettségére és fejlesztési szükségleteire kitüntetett módon figyelve differenciált tervezés, tanulásirányítás;
- fokozatosan növekvő tanulói terhelés, teljesítményelvárás;
- élményszerű és problémahelyzetekből kiinduló tevékenységek, kreativitást ösztönző feladatok;
- az ismeretszerzés forrásainak megtapasztalása, azok eszközként történő alkalmazásainak megismertetése;
- a gyarapodó ismeretek rendszerbe szervezése;
- a már birtokolt ismeretek, tudás aktivizálása az új tanítási tartalmak feldolgozási folyamatában;
- a tanítási tartalmak feldolgozási folyamatában előtérbe helyeződik a tanulók együttműködésére épülő – kooperatív – technikák;
- diákok előmenetelét folyamatos és fejlesztő visszajelzés, értékelés segíti;

Tanulásszervezési formák

- csoportmunka

- differenciált csoportmunka
- páros munka
- egyéni foglalkoztatás
- projektmódszer

A nem szakrendszerű képzés szervezeti keretei lehetnek:

- osztálykeret
- osztályon belüli csoportbontás
- évfolyamon belüli nívócsoportok

Az időkeret megállapítása és felhasználása évenkénti iskolai szintű döntést jelent. Ezt a döntést minden évben befolyásolja az alapkészségekben mutatkozó elmaradás (a tanulói teljesítmények szintje – központi mérés, intézményi mérések eredményei), a kulcskompetenciák fejlesztésének iskolai szintű feladata. A rendelkezésre álló időkeret felhasználását az adott évfolyam és osztály igényeinek megfelelően kell kialakítani.

A tanulásszervezési formák, a képzés szervezeti keretei és az időkeretek adott tanévi felhasználása az Éves munkatervben kerül meghatározásra.

Értékelés

A nem szakrendszerű kompetenciafejlesztő képzést folyamatos és irányadó visszajelzések, értékelések kell, hogy kövessék. A teljesítmény értékelése kapcsolódhat az adott tantárgyhoz, de a tanuló továbbhaladását nem befolyásolja.

5.4. A tantárgyak követelményeinek teljesítéséhez rendelkezésre álló időkeret felhasználása, az 9-12. évfolyam ajánlott tantárgyi rendszere és az óraszámok kialakítása

Az óratervek kialakítása az alábbi szempontok figyelembevételével történt:

- a közoktatási törvényben az általános iskola bevezető és kezdő szakaszára meghatározott kötelező óraszámok,
- a NAT műveltségi területekre előírt százalékos időarányok,
- a 2003-as törvénymódosítás testnevelés óraszámokat érintő változása,
- az intézmények gyakorlatában általánosan elfogadott és használt tantárgyi rendszer,
- választási lehetőség a helyi sajátosságoknak, igényeknek való megfeleléshez.

A továbbtanulásra való felkészítést támogatjuk azzal, hogy a 11. és 12. évfolyamon heti 2 órában az előzetesen felmért igényeknek megfelelően emelt szintű a képzést tartunk. Ezeket az órákat a szabadon tervezhető órakeretből biztosítjuk.

Minden tanév előtt az előző tanév végi mérési eredmények alapján, és az adott osztály sajátosságainak, igényeinek, szükségleteinek megfelelően használjuk fel egy-egy osztály számára a rendelkezésre álló választható tantárgyra az óraszámot.

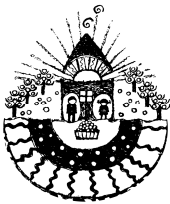
Csoportbontás az 9-12. évfolyamon

Csoportbontásban oktatjuk:

- az idegen nyelveket (az osztályok felezve vannak)
- a dráma tantárgyat (az osztályok felezve vannak)
- az informatika tantárgyat (az osztályok felezve vannak)

Tantárgyak	Általános tantervű nappali tagozat			
	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	4 148	4 148	4 148	4 128
Történelem	2 74	2 74	3 111	3 96
Etika			1 37	
Angol nyelv	3 111	3 111	3 111	3 96
Olasz nyelv	3 111	3 111	3 111	3 96
Matematika	3 111	3 111	4 111	4 96
Informatika	1,5 55,5			1 37
Fizika	1 37	1,5 55,5	2 74	2 64
Biológia		1 37	2 74	2 64
Kémia	1,5 74	2 74		
Földünk és környezetünk	2 74	2 74		
Ének-zene	1 37	1 37	1 37	1 37
Rajz	1 37	1 37	1 37	1 37
Testnevelés és sport	2 74	2 74	2 74	2 64
Társadalomismeret		0,5 18,5	1 37	1 32
Drámatörténet Tánc és dráma	0,5 18,5	1 37	1 37	1 32
Mozgókép és média ismeret	1,5 55,5			
Művészetek			1 37	1 32
Osztályfőnöki	1 37	1 37	1 37	1 37
Szabadon tervezhető órakeret	3 111	3,5 129,5	3 111	3 111
	28 + 3 = 31	28 + 3,5 = 31,5	30 + 3 = 33	30 + 3 = 33

A NAT műveltségterületeinek megjelenése a gimnázium 9–12. évfolyam tantárgyi rendszerében

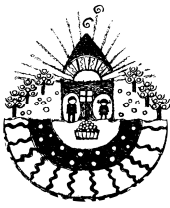
A Nat műveltségi területei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom (dráma)
Élő idegen nyelv	Idegen nyelv
Matematika	Matematika
Ember és társadalom	Történelem Ember és társadalomismeret, etika Bevezetés a filozófiába Társadalomismeret
Ember a természetben	Fizika Biológia és egészségtan Kémia
Földünk – környezetünk	Földrajz
Művészetek	Magyar nyelv és irodalom (dráma) Ének-zene Rajz és vizuális kultúra Mozgóképkultúra és médiaismeret Testnevelés és sport (tánc)
Informatika	Informatika
Életvitel és gyakorlati ismeretek	Fizika Kémia Biológia és egészségtan Osztályfőnöki Testnevelés és sport
Testnevelés és sport	Testnevelés és sport (tánc)

5.5. Helyi tanterv – CD melléklet

Az intézményünkben használt helyi tantervünk az intézmény Pedagógiai Programjának mellékletében CD lemezen nyomtatható és másolható formában található meg.

A CD melléklet tartalmazza a választható tananyagok tartalmát:

Nat (teljes tartalma)
Alapfokú bevezető szakasz
Alapfokú alapozó és fejlesztő szakasz
Gimnázium
Nem szakrendszerű oktatás
Kompetencia alapú oktatási programcsomag

6. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

A környezeti nevelési program elkészítésének alapja

Jogszályi háttér:

- Köznevelésről szóló, többször módosított 1993. LXXXIX. Tv. 48.§(3)
- Köznevelési törvény
- Magyar Köztársaság Alkotmánya (18.§, 70.§)
- Környezetvédelmi tv. (1995. LIII. tv.)
- Nemzeti Fejlesztési Terv
- 243/2003.(XII. 17.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról
- Európai Közösség környezetvédelmi programja
- Johan Béla Nemzeti Egészségfejlesztési Program

Helyzetkép

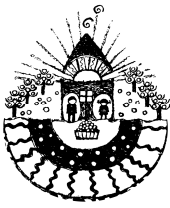
Iskolánk 114 évvel ezelőtt épült, hagyományos építési technikával, téglából. Az elöregedett csatorna és fűtésrendszer, a nyílászárók, a vizesblokkok és tantermek állapota elengedhetlenné tették az iskola teljes felújítását. A tervezés során ügyeltünk arra, hogy az előírásoknak megfelelő, esztétikus és egészséges környezetet alakítsunk ki. Az épületben helyet kapnak a szabadidő eltöltésére is alkalmas helyiségek. Az előírásoknak megfelelően akadálymentessé vált intézményünk, így programjainkon és a tanulási órákon mozgáskorlátozott felnőttek és gyerekek is részt tudnak venni.

Iskolánk főútvonalon fekszik, ezért rendkívül nagy a zaj és a levegő szennyezettsége. Folyamatosan törekszünk arra, hogy minél többet töltsenek a jó levegőn a szabadban diákjaink (Városliget, Budai-hegyek, stb.) a természet megismerését segítő állandó közzétartott kiállításunk, amelyet egy kerületünkben élő gyűjtő adományozott az iskolának.

Folyamatosan újítjuk fel a termek berendezéseit. A folyosókon a művészeti csoportok munkáiból állandó és időszakos kiállításokat rendezünk. Megvalósításra vár az olvasósarkok kialakítása.

A barátságos iskolabelső a folyosók falainak díszítésével, virágokkal, tablókkal igyekszünk biztosítani. Minden osztály maga gondoskodik tanterme dekorációjáról, tevékenyen bevonjuk a tanulókat a szépítésbe, a tanulókörnyezet esztétikai színvonalának emelésére. Évente két alkalommal „Teremszépségverseny” rendezünk, a legkiválóbb osztályokat megjutalmazzuk. A második emeleten öko sarkot alakítottunk ki.

Technikai felszereltségünk tekintetében nem állunk ilyen jól, audiovizuális eszközeink elavultak, fejlesztésre szorulnak. A gyermekek kulturált étkeztetéséről a kulturáltan kialakított ebédlőben gondoskodunk, ahol terített asztal várja az önkiszolgáló rendszerben étkező diákokat. Az ebédlői ügyelet biztosítja a rendet és a fegyelmet és a helyes étkezési szokások kialakítását. Külső cég szállítja az ebédet, melynek minőségével és tartalmával elégedettek vagyunk. Az intézményben büfé működik, amelynek működésén a következő tanévben alapvető változtatásokat kívánunk végrehajtani. Sem áraival, sem árukészletével nem vagyunk megelégedve.

Udvarunk jelenleg mindössze 400 négyzetméter, bár ígéretünk van a fenntartótól, hogy az egykori „B” épület helyén (közel 1200 négyzetméter) játszóudvart és sportolásra alkalmas területet alakíthatunk ki. A tervek erre vonatkozóan elkészültek.

(Tervezzük madár megfigyelőhely, tanösvény, sziklakert, szabadtéri tanterem kialakítását.)

Környezeti nevelés színterei

Tanóra

Az adott témákhoz kapcsolódóan szólunk a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásról. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos változások. Jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés (anyaggyűjtés, könyvtári gyűjtőmunka, kísérletek).

Tanórán kívüli tevékenység

- A tanév során minden osztály tanulmányi kiránduláson vesz részt. Itt a diákok megtanulják a természet tiszteletét.
- Versenyekre készítjük fel a tanulókat.
- Gyűjtési akciókat szervezünk (elem, papír, műanyag palack)
- Jeles napokat megünnepeljük (Föld Napja, Fák, Napja, Víz Napja, stb.)
- Múzeumlátogatások (állatkert, botanikus kert, nemzeti park)
- Intézmények látogatása (szeméttelp, hulladékégető, szennyvíztisztító, papírgyár)
- Családi Napon a szülők aktív bevonásával környezetvédelmi vetélkedőt tartunk, tavasszal virágot ültetünk.
- Az iskolaújságban és a Szülői Hírlevélben rendszeresen jelentetünk meg cikkeket a környezetvédelemről.

Erőforrásaink

A környezeti nevelési munka céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel a pedagógusok jó munkakapcsolatának, együttműködésének kialakítása.

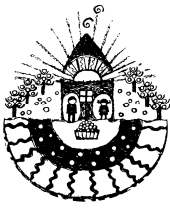
Nem anyagi erőforrásaink

Pedagógusok – Minden tanár feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára.

Diákok – Minden diák feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra.

Szülők – Nélkülözhetetlen a szülői ház és iskola harmonikus kapcsolata. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk közvetíteni kíván.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott dolgozóink – Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei a környezetnevelési programnak. Közösén dolgozunk azért, hogy csökkenteni tudjuk a felesleges papírhasználatot, gyűjtjük a hulladékot és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, hogy lássák tanulóink a takarítás során a környezetkímélő, egészségre nem ártalmas tisztítószer alkalmazását.

Szelektív hulladékgyűjtés indult a DÖK szervezésében. A legjobban teljesítő osztályokat a bonusz-rendszer segítségével jutalmazzuk.

Iskolán kívüli együttműködés

Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények – A tanórai és tanórán kívüli programok színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból fontosak a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórán készítjük elő. Iskolai tanulmányok során minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie.

Hivatalos szervek – Feladatuk annak ellenőrzése, hogy a környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Anyagi erőforrások

Saját erőforrás – A fenntartó által elfogadott éves költségben minden évben gondoskodni kell arról, hogy környezetbarát és kulturált környezetet teremtsünk intézményünkben.

Külső erőforrások – Pályázat – Az igazgatóhelyettes és a gazdasági vezető figyeli a pályázati lehetőségeket és felhívja a kollégák figyelmét a pályázat elkészítésére.

Alapelvek, célok

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kezeljük:

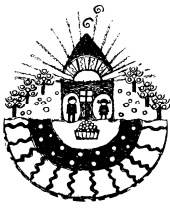
- fenntartható fejlődés
- kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggés
- helyi és globális szintek kapcsolatai
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- demokrácia
- elővigyázatosság
- biológiai és társadalmi sokféleség

Hosszútávú célunk

- környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása
- személyes felelősségen alapuló környezetkímélés
- környezet (természetes és mesterséges) értéke iránti felelős magatartás
- természeti és épített környezet szeretete, védelme
- egészséges életmód igényének kialakítása, ehhez vezető technikák elsajátítása

Célok eléréséhez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése a diákokban

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás

- problémaérzékenység
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, médiahasználat
- állampolgári részvétel és cselekvés

Konkrét célok

- szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre
- hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon
- tanórán kívüli szakkörök szervezése
- természetvédelmi versenyekre felkészítés
- hagyományok ápolása
 - iskolanap
 - iskola hírességeinek élete – kutatás
 - kerület nevezetességeinek feltérképezése
 - tanulmányi kirándulások szervezése
 - gyűjtési akciók
 - jeles napok megünneplése, kiállítások rendezése
 - üzemlátogatások

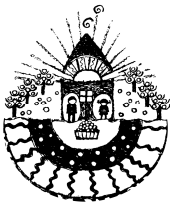
Kiemelt feladataink

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése
- bemutatjuk és gyakoroltatjuk azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és társadalmi környezet zavartalan működését elősegítik.
- Életkoruknak megfelelő szinten foglalkozunk:
 - a környezet fogalmával
 - Földi rendszer egységével
 - Környezetszennyezés formáival és hatásaival
 - Környezetvédelem lehetőségeivel
 - Lakóhelyük természeti és épített értékeivel
 - Lakóhelyük környezetvédelmi feladataival

Az iskola dolgozóinak környezetvédelmi szemlélete, jövőképe

Napjainkban a világ figyelme a fenntartható fejlődés megteremtése iránt irányul. Ennek ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell kezdeni. Belvárosi iskolánkban fontos, hogy a diákok környezet- és természetszeretetüket formájuk, szilárdítsuk. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék. Mutassák az összefüggéseket. Így válnak tudatos környezetvédővé.

Szeretnénk, ha iskolánk olyan intézménnyé válna, ahol a diákok, pedagógusok és szülők által kialakított környezet otthonos. Diákjaink és dolgozóink figyelnek az intézmény energia- és vízfelhasználására, csökken a hulladék mennyisége, melynek java részét szelektíven gyűjtjük. Diákjaink aktív kezdeményező szerepet játszanak az iskolában kialakult környezettudatos szemlélet elterjesztésében.

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Fontos a tantárgyak közötti integráció.

Lehetőségeink:

- tanulmányi kirándulások, városismereti játékok
- kézműves foglalkozások
- kiállítások rendezése
- múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, szeméttelép, hulladékégető, szennyvíztisztító
- szakkörök
- iskolai udvar építése
- „jeles napok” megünneplése
- erdei iskola

Módszerek:

A hatékonyság növelése érdekében módszertani megújulásra van szükség. Igyekszünk részt venni olyan továbbképzéseken, melyekkel gazdagíthatjuk tárházunkat.

- együttműködő tanulási technikák
- játékok (szituációs, memóriafejlesztő)
- terepgyakorlat (térképkészítés, megfigyelés)
- kreatív tevékenység (rekonstrukciós, rend- és tisztasági verseny, szelektív hulladékgyűjtés)
- közösségépítés
- művészei kifejezés (zene, fotó, irodalmi alkotások)

Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, melyek munkánkhoz szükségesek. Folyamatosan pótoljuk a vegyszereket, eszközöket.

Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulás egy pedagógus számára nélkülözhetetlen. Az iskola továbbképzési programjába építve gondoskodunk arról, hogy környezetnevelési továbbképzésben vegyenek részt a kollégák.

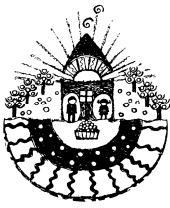
Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei

Testnevelés – a tanulók

- fedezzék fel, hogy a környezeti hatások befolyásolják az egészséges testi fejlődést
- igényeljék, hogy eszközeik természetes anyagból készüljenek
- szabadtéri foglalkozáson keresztül értsék meg a környezetszennyezés veszélyét

Magyar – a tanulók

- ismerjék meg a természetes és mesterséges ember alkotta környezetük értékeit bemutató alkotásokat
- egy táj megismeréséhez képesek legyenek kifejezni érzelmeiket

- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet és természetvédelmi témájú könyvek feldolgozásával

Történelem – a tanulók

- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, életmódra, a közösségi normák alakulására

Matematika – a tanulók

- legyenek képesek mérésre, elemzésre
- tudjanak táblázatot, grafikont készíteni
- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás

Fizika – a tanulók

- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások egészségkárosítását

Földrajz – a tanulók

- szerezzenek tapasztalatot az élő és élettelen környezetről
- ismerjék a világ globális problémáit

Biológia – a tanulók

- ismerjék meg és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg a környezeti problémákat
- alakuljon ki az ökológiai szemléletmód

Kémia – a tanulók

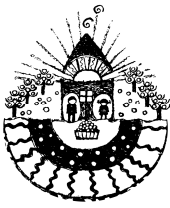
- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- törekedjenek a környezet tudatos megtartására

Ének-zene – a tanulók

- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést

Rajz – a tanulók

- ismerjék fel a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelés témaköröknek megfelelően.

7. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az egészségnevelési program elkészítésének alapja

Jogsabályi háttér

Az alábbiakban felsoroljuk azokat a jogszabályokat, amelyek az iskola és az egészségvédelem, egészségfejlesztés szoros kapcsolatára utalnak, továbbá különböző feladatokat szabnak az oktatási, és az egészségügyi ágazat számára.

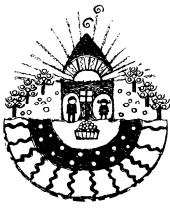
- A 2003. évi LXI törvénnyel módosított 1993. évi LXXIX. Tv. A Köznevelésről 48.§(3) bekezdés
- A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 243/2003. (XII. 17.) Korm. Rendelet
- A 96/2000. (XII. 11.) országgyűlési határozattal kiadott „Nemzeti stratégia a kábítószer-fogyasztás visszaszorítására”
- A 1036/2003. (IV. 12.) Korm. Határozat a 96/2000. Ogy. Határozat és középtávú céljainak végrehajtásával kapcsolatos kormányzati feladatokról
- A 46/2003. (IV. 16.) Országgyűlési határozat, az Egészség Évtizedének Johan Béla Nemzeti Programjáról
- A nemdohányzók védelméről és a dohánytermékek fogyasztásának, forgalmazásának egyes szabályiról szóló 1999. évi XLII. Törvény
- Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény 38.§(1) és (2) bekezdése
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997.(IX. 3.) NM rendelet 2. és 3. melléklete
- A kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról szóló 51/1997.(XII. 18.) NM rendelet
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Tv.
- 28/2000.(IX. 21.) OM rendelet

Helyzetkép

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola, de a közvélemény, valamint a tömegtájékoztató eszközök is elvárják, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben. Ennek sajnos még megfelelő anyagi és tárgyi erőforrásai hiányosak, de a magunk szerény eszközeivel és lehetőségeivel eddig is tevékenyen részt vállaltunk a gyermekek megfelelő egészségügyi ellátásában, nevelésében. Az általános iskola tanulói személyiségfejlődésük olyan szakaszában vannak, ahol eredményt lehet elérni a az egészségnevelés területén. Példaként kell szerepelni az iskolában az ellátó személyzetnek (testi higiénia, dohányzás,...) az iskola környezetének, a szülői szerepnek (amelyet fejleszteni kell).

Tevékenységeinket a következőkben foglalhatjuk össze

- Gondoskodunk az osztályterem megfelelő belső kialakításáról, az osztályterem berendezése az egészségügyi előírásoknak megfelelő. A berendezés igazodik a tanulók életkori sajátosságához. Figyelünk a világításra, szellőztetésre, a munka közbeni helyes

testtartásra, az ülésrend kialakítására (rövidlátás, termet, stb.). Figyelünk arra, hogy a hátitáskák súlya ne terhelje a gyermek gerincét.

- Tájékozódunk diákjaink egészségügyi állapotáról, segítjük az iskola egészségügyi ellátási munkáját.
- A napi munkarend, órarend tervezésénél figyelembe vesszük a mozgásigény kielégítését.

Erőforrásaink

Az egészségnevelés a környezeti neveléshez hasonlóan az iskola minden munkatársának feladata.

Nem anyagi erőforrásaink

Pedagógusok – Feladatuk, hogy személyes életvitelükkel, viselkedéskultúrájukkal példát mutassanak tanulóinknak.

Diákok – Minden diák feladata, hogy saját és mások egészségét védje, mindent megtegyen testi-lelki harmóniája kialakításáért.

Szülők – Fontos, hogy az iskolával együttműködve hasson gyermekére, a szülői értekezletek és a fogadóórák alkalmat adnak a résztvevők személyes véleményének megismerésére. Aktív részvételükkel, szakértelmükkel tudják támogatni az egészségfejlesztő programot.

Iskolaorvos, védőnő – Az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, védőnője, valamint fogorvosa, akik a jogszabályban előírt feladatokat elvégzik:

- Tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, krónikus betegségek és elváltozások felismerése
- Elsősegélynyújtás
- Felkérésre előadások tartása
- Prevenció

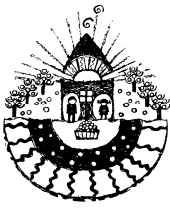
Külső erőforrások

- ÁNTSZ szakemberei
- Rendvédelmi szervek (rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai) bűnmegelőzési programokat szerveznek, közlekedési ismeretekről tartanak előadást.

Anyagi erőforrások

Saját erőforrás – Az éves költségvetésben a dologi kiadásokból tudjuk azokat az eszközöket, felszereléseket megvásárolni, melyek szükségesek az egészséges életvitelhez. Lehetőségeink meglehetősen korlátozottak.

Pályázatok – Részt veszünk e témában kiírt pályázatokon.

Az egészségnevelés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységben alapozódhassanak meg.

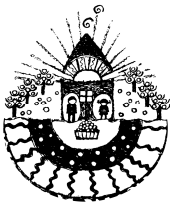
- Önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- Az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- Az értékek ismerete
- Az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- A betegségek kialakulása és gyógyulási folyamat
- A barátság, a párkapcsolatok, a szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- A személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- A tanulás és a tanulás technikái
- Az idővel való gazdálkodás szerepe
- A rizikóvállalás és határa
- A szenvedélybetegségek elkerülése
- A tanulási környezet alakítása
- A természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Alapelvek, célok

- Az élet tisztelete
- Az egészséges állapot örömteli megélése
- A harmonikus életvitel értékékként tisztelete
- Az egészséges életvitel kialakítása
- Konfliktusok kezelésének, feloldásának, technikájának megtanulása
- Segítőkész, elfogadó magatartás kialakítása a beteg, sérült emberekkel szemben, idősök tisztelete.

Kiemelt feladataink

- Az egészség fogalmának tudatosítása
- Az egészséges életmód fogalmának tudatosítása
- Az egészséges táplálkozás szokásainak kialakítása
- Környezeti ártalmak felismertetése, a személyes biztonság kialakítása
- Kapcsolatépítés, helyes kapcsolatrendszer kialakítása
- Egészségkárosító szokások kialakulásának és a krónikus betegségek (szív- és érrendszer, daganatok, mozgásszerv, veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol és kábítószer fogyasztás) megelőzése.
- Felkészítés a családi életre
- Egyéni felelősség kialakítása a környezetvédelemre

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai foglalkozások

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása – Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Természetesen az adott szaktanár feladata, hogy aktualizálja.
- Iskolánk az osztályfőnöki munka témakörei közé építette az egészségfejlesztés tartalmának tanítását a felső tagozatban.
- Minden testnevelés órán megtörténik a keringési- és légzőrendszer megfelelő terhelése
- Minden testnevelés órán van gimnasztika, és a helyes testtartást kialakító mozgásgyakorlat, légzőtorna
- Betartjuk a gerinc- és ízületvédelem szabályait
- Minden órán a testmozgás sikert és örömet jelent az eltérő adottságú tanulóknak is
- A testmozgás program játékokat és táncot is tartalmaz.
- Művészeti osztályainkban néptánc és klasszikus balett oktatása folyik, amelyet a szülők javaslata alapján indítunk be.

Megvalósítási formája, szervezeti kerete

Az alsó tagozatban 1-4. évfolyamon a tanulóknak heti 2,5 testnevelési órája van, órarendbe építve, melynek színtere az iskola tornaterme, udvara illetve a tükrös terem. Tanulóink hathetes váltásokban úszásoktatásban vesznek részt. Azokon a napokon, mikor nincs testnevelési óra, 2 alkalommal 30 perces játékos testmozgást tartunk; 10 percet a nagyszünetben, 5 percet az óra elején, 15 percet ebéd előtt. A napközi foglalkozáson a tanulók ebéd után a napközis nevelővel együtt az iskolai udvarra mennek, ahol szervezeten, sajátítanak el régi magyar, mozgást igénylő népi játékokat (méta, karikahajtás, zsákban futás, stb.). Az 5-8. évfolyamon tanuló diákoknak heti 2 órát építettünk be az órarendbe.

Iskolai sportkör

Hetente háromszor 45 percet biztosítunk sportköri foglalkozásra, melyet testnevelő végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező tanár vezet a következő sportágakban:

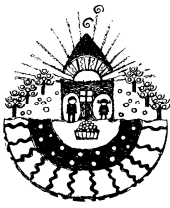
- kosárlabda
- labdarúgás
- röplabda
- asztalitenisz
- alsósok számára játékos csapatversenyek és labdajátékok

Igény esetén a téli időszakban korcsolyázási lehetőséget biztosítunk, és megszervezzük a hagyományos Télapó-túrát az alsósok számára.

Gyógytestnevelés

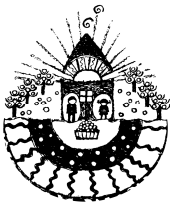
Minden év májusában felmérjük a gyógytestnevelésre utalt gyermekek helyzetét, számukra egy héten egyszer gyógytestnevelő tart órát.

Könnyített testnevelés

Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium
1071 Budapest, Rottenbiller u. 43-45.
OM: 034915
Pedagógiai program

A könnyített testnevelésre szoruló gyermekek tanítását a hagyományos órakeretben valósítjuk meg, külön program alapján.

8. FOGYASZTÓVÉDELMI NEVELÉS

Az egészségneveléssel és a környezeti neveléssel szorosan összefügg a tanulók számára a fogyasztóvédelem oktatása. A környezeti problémáink és egészségünk problémái túlnyomó többségének gyökere a mai fogyasztói társadalmunkban keresendő. Mind a javak pazarló előállítási technológiája, mind fogyasztásunk ön vagy vállalati profitcélú volta, mennyisége, összetétele hozzájárul erőforrásaink feléléséhez és természeti környezetünk elszennyezéséhez. Olyan szemléletet kell diákjainkban kialakítani, mely a környezet szempontját is figyelembe veszi, ökológiailag tudatos fogyasztókat nevel, akik vásárlási választásaikkal egyen ökológiai környezetük megtartására törekcsenek.

Jogi háttér

- Az Egyesült Nemzetek Szervezete 1985-ös Fogyasztóvédelmi Irányelve
- Fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. Tv.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

- A fogyasztói kultúra fejlesztése
- a tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása
- a fenntartható fogyasztás fogalmának kialakítása, alkalmazása a mindennapi életben

Cél elérése érdekében feladataink

- fogyasztási javak és szolgáltatások megismertetése
- viselkedési kultúra kialakítása a piaci viszonyok között
- fenntarthatóság irányába ható fogyasztói minták kialakítása
- piac, marketing, reklám szerepének megismertetése
- minőség és biztonság szerepének megismertetése a fogyasztás során
- tudatos, kritikus fogyasztói magatartás kialakítása (marketinghatásoktól való távolságtartás képessége, fogyasztói szükségletek mérlegelése)
- helyes értékrend kialakítása

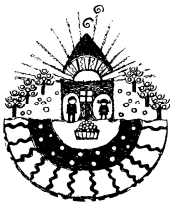
Résztevők köre

Család, az otthon környezete – A fogyasztás elemi meghatározója a család. A fogyasztói szokások tekintetében az otthonról hozott hatások a legélelnebbek.

Iskola környezete – Minden pedagógus személyes példájával segíti a helyes fogyasztói magatartás kialakítását.

Külvilág környezete – A külvilág, a fogyasztói társadalom hatásait nagyon nehéz ellensúlyozni, hisz ez a világ „ellenünkre” dolgozik. Fontos megtanítani diákjainknak a helyes döntési és választási technika kialakítását.

Elengedhetetlen a szoros együttműködés a szülők és az iskola között, az iskola segíthet abban, hogy a gyerekek minél tudatosabban éljék meg családjuk fogyasztói szokásait, és javítsák azt.

Az oktatás szinterei

Tanórai kereteken belül, egyes tantárgyakhoz kapcsolva:

- technika – áruismeret, gyártástechnológia
- matematika – banki, üzemanyag számítások
- fizika – mérés, mérőeszközök (villany, gáz, mérőórák)
- földrajz – eltérő gazdasági struktúrák
- magyar – a reklám, feliratok, kommunikáció, szituációs játékok
- biológia – egészséges táplálkozás
- kémia – mindennapok kémiája, élelmiszerbiztonság
- informatika – internetes fogyasztói veszélyek
- történelem – fogyasztóvédelem története, kialakulása

Tanórán kívüli tevékenységek:

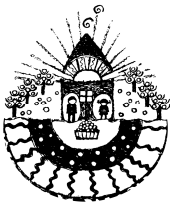
- vetélkedők, versenyek, piaci séták, bankok látogatása, kirándulások, erdei iskolák, életmód táborok

Módszerek

- interjúk (házi feladat formájában)
- riportkészítés
- adatgyűjtés, feldolgozómunka
- szituációs játékok
- érveléstechnikai gyakorlatok

Az egészségnevelési programban foglaltakkal egyetértek és a célnak megfelelőnek találtam.

Farkas Tamásné
iskola-védőnő

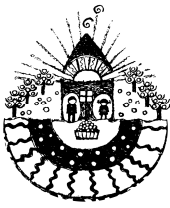

9. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

A Köznevelési törvény a nevelőtestületek hatáskörébe utalta az iskolában használt tankönyvek kiválasztását. Természetesen a tankönyv és a taneszköz nem csupán a nevelőtestület ügye, hanem a szülőé is. Így a döntéshozatal előtt szükséges a szülői munkaközösséggel egyeztetni az egyes évfolyamok tankönyveit.

A tankönyvválasztás elvei az iskolában:

- Azokat a tankönyveket rendeljük meg elsődlegesen, amelyek a helyi tantervünkhöz illeszthetők és kézikönyveket is kínálnak,
- az egyes tantárgyak könyvei egymásra épüljenek, a tankönyvekhez lehetőleg munkafüzet és felmérőlap is tartozzon. Előnyben részesítjük a tankönyvcsaládokat,
- a tankönyv tartalmában, információiban, ábravilágában, a feldolgozás mélységében igazodjék a tanulók életkorához,
- a tankönyv legyen vonzó, figyelemfelhívó, szép kivitelezésű és időtálló,
- a tankönyvek jól olvashatók, jól áttekinthetők legyenek, ne legyenek túl zsúfoltak,
- a tankönyvválasztásnál mérlegelni kell az árat, mert a családok egy része csak nagy nehézségek árán képes kifizetni a taneszközöket,
- a tankönyvválasztást a nevelőtestület tanévenként felülvizsgálja és a tankönyvrendelést megelőzően döntést hoz.

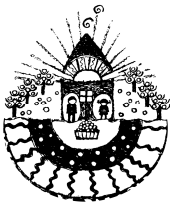

10. ÉVES MUNKATERV

Az éves munkaterv, stratégiai céljaink lebontását jelenti konkretizált feladatok, felelősök, elvárt eredmények meghatározásával (minden év augusztusában készül el a következő évi). Az éves munkaterv fő irányainak meghatározása az előző tanév végén történik (június). Minden évben felülvizsgáljuk az iskola vezetősége által előkészített munkatervet és a szabadon felhasználható órakeretet az éves programok tervezésekor. Ezt a nevelőtestület és más szervezeti egységek véleményezik és a nevelőtestület fogadja el.

A munkatervben tüzzük ki a tanév tartalmi feladatait, a megvalósítás munkarendjét, szervezeti kereteit, időhatárait. Az iskolai munka tervezése minden pedagógus feladata, hiszen az iskolai terv alapján készülnek el az osztályok tervei, valamint a tanmenetek is. Az éves terv alapján végzett munka folyamata:

- a terv előzetes kidolgozása;
- a tervezet megvitatása;
- a terv alapján végzett munka;
- a terv állandó mérése elemzése a munka során;
- a terv helyesbítése- ez jelenti a terv végrehajtásának folyamatos ellenőrzését;
- egy adott időpontban a munka értékelése;
- az értékelés megvitatása;
- ez alapján az újabb terv előzetes kidolgozása.

11. A TANESZKÖZ VÁLASZTÁS SZEMPONTJAI

Valamennyi tantárgy esetében a tankönyvek, taneszközök kiválasztásánál a következő alapvető szempontokat vesszük figyelembe:

- összhangban legyen a pedagógiai programban kifejtett pedagógiai alapelvekkel, értékekkel, célokkal, feladatokkal
- legyen alkalmas differenciálásra, képességfejlesztésre
- a képességfejlesztésen belül különösen szem előtt tartjuk, hogy alkalmas-e a taneszköz a problémamegoldó képesség, a kreativitás fejlesztésére
- alkalmas legyen a tevékenységeken keresztül való tanulásra
- a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő módszerek alapján tervezze meg a tevékenységeket
- a gyerekek számára egyértelmű, áttekinthető, érthető utasításokat, feladatokat tartalmazzon
- ösztönözze a sokoldalú kommunikációt
- az ára ne jelentsen elviselhetetlenül nagy terhet a szülők számára

A taneszközök kiválasztásáról a munkaközösségek döntenek a fenti szempontok figyelembevételével.

12. FÜGGELÉK

Jó gyakorlatok gyűjteménye.

Folyamatosan bővített módszertani gyűjtemény.

Janikovszky Éva Általános Iskola és Gimnázium
1071 Budapest, Rottenbiller u. 43-45.
OM: 034915
Pedagógiai program

ZÁRADÉK

Az iskola módosított pedagógiai programját a nevelőtestület 2010. augusztus 31- i értekezletén megvitatta, s a módosítást megvalósíthatónak ítélte és

...⁴⁴... fő igen
...⁰... fő nem
...⁰... fő tartózkodás

szavazattal elfogadta.

Budapest, 2010. november 8.

A nevelőtestület nevében:

Varga Márta
igazgató

A Szülői Munkaközösség nevében:

Szokol András
SZMK elnök

A Diákönkormányzat részéről:

Kis Gabriella